

1 _____

2 _____

3 _____

Сабактын темасы: Китеп графикасы**Дата:** _____ **көркөм өнөр 7-класс**

№	Сабактын максаты	Мазмуну	Көрсөткүчтөр
1	Билим берүүчүлүк	Графика жөнүндө маалымат ала алышат	Графика жөнүндө маалымат ала алышса
2	Өнүктүрүүчүлүк	Графика боюнча иштей алышат	Графика боюнча иштей алышса
3	Тарбиялык	Тактыка, тыкандыка, ар бир деталдын орду бар экендигине үйрөнүшөт	Тактыка, тыкандыка, ар бир деталдын орду бар экендигине үйрөнүшсө

Сабакта төмөндөгүдөй компетенттүүлүктү калыптандырышат.

№	Негизги компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа	Предметтик компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа
1	Маалыматтык	Китептин баллуулугун, кагаз форматтарынын түрлөрүн, китептин сулуулугу жөнүнө түшүнүк алат.	Эстетикалык компетенттүүлүк	сүрөт искусствосунун чыгармаларынын түрлөрү жана жанрлары боюнча талдоого алат.
2	Социалдык коммуникативдик	Китеп графикасы адам турумушундагы ролун билишет	Баалуулук компетенттүүлүгү	сүрөт искусствосунун чыгармаларынын түрлөрү жана жанрлары боюнча талдоого алат.
3	Өзүн өзү өнүктүрүү, көйгөйлөрдү чечүү	Китеп графикасын өз алдынча иштей алышат	Чыгармачылык компетенттүүлүк	китеп дизайнын жасалгалоодо шрифттерди тандап чагылдырат.

Сабактын жабдылышы: Китептин баллуулугун, кагаз форматтарынын түрлөрүн, китептин сулуулугу жөнүнө түшүнүк алат.**Сабактын тиби:** Аралаш сабак**Сабактын жүрүшү:**

№	Сабактын этаптары	Мугалимдердин иш-аракети	Окуучулардын иш-аракети	Баалоо

1	Уюштуруу	Окуучуларды жоктоо, журнал толтуруу, классты даярдоо	Окуучулар сабакка керектүү материалдарды даярдашат. Дежур жок окуучуларды айтат	Калыптандыруучу баалоо
2	Өтүлгөн теманы суроо			Жеке баалоо
3	Жаңы теманы түшүндүрүү	Сабакка көңүл буруучу оюн өткөрөт же кырдаал түзөт. Жаңы теманы баяндап түшүндүрүп берүү Графика (гр. graphika, grapho — жазуу, чийүү, сүрөт тартуу) — сүрөт өнөрүнүн түрү. Буга сүрөт, гравюра, литография, монография жана башкалар кирет. Негизи сүрөт болгону менен, өзүнө таандык көркөм каражаттары, мүмкүнчүлүктөрү бар. Г. өнөрү китеп, газета-журнал (иллюстрация, басма чыгармаларынын жасалгаланышы жана түзүлүшү), колдонмо (ө. ж. Г., почта маркалары, экслибристер), станоктук графика (эстамп, лубок), плакат жанрларына бөлүнөт.	Оюнга же талкууга катышышат. Суроолорго жооп беришет. Суроо беришет. Жаңы тема боюнча маалыматтарды алышат жана иш жүргүзүшөт.	Жеке баалоо, калыптандыруучу баалоо
5	Бышыктоо	Мугалим талкуу уюштурат. Өтүлгөн темада тапшырма берет.	Окуучулар берилген тапшырманы аткарышат.	Окуучулардын бирин бири баалайт
6	Баалоо	Жыйынтыктайт, баалайт		Жыйынтыктоочу баалоо
7	Үйгө тапшырма	Үйгө тапшырма берилет	Китептерге иллюстрация түзүү	

1 _____

2 _____

3 _____

Сабактын темасы: Китеп графикасы**Дата:** _____ **көркөм өнөр 7-класс**

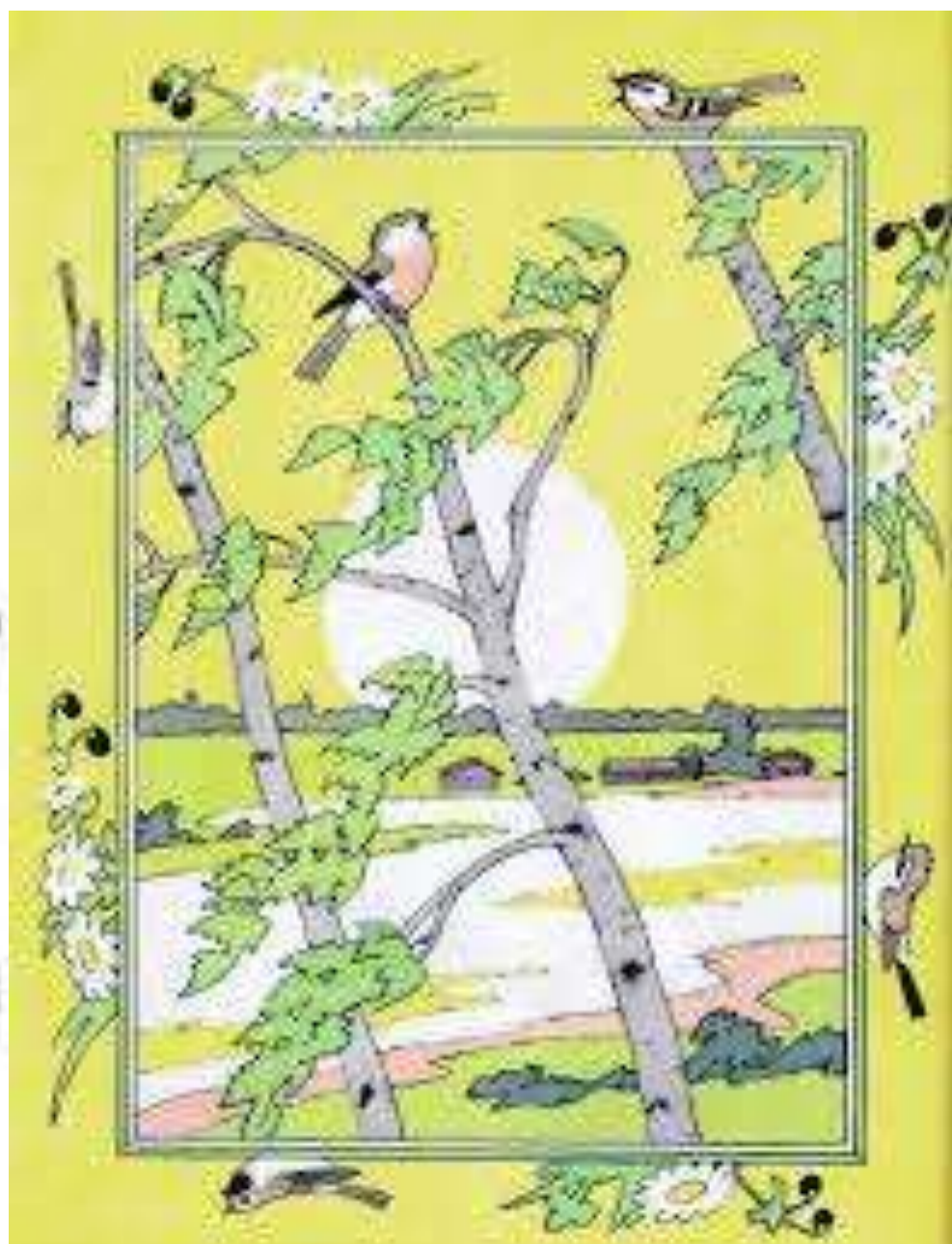
№	Сабактын максаты	Мазмуну	Көрсөткүчтөр
1	Билим берүүчүлүк	Графика жөнүндө маалымат ала алышат	Графика жөнүндө маалымат ала алышса
2	Өнүктүрүүчүлүк	Графика боюнча иштей алышат	Графика боюнча иштей алышса
3	Тарбиялык	Тактыка, тыкандыка, ар бир деталдын орду бар экендигине үйрөнүшөт	Тактыка, тыкандыка, ар бир деталдын орду бар экендигине үйрөнүшсө

Сабакта төмөндөгүдөй компетенттүүлүктү калыптандырышат.

№	Негизги компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа	Предметтик компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа
1	Маалыматтык	Китептин баллуулугун, кагаз форматтарынын түрлөрүн, китептин сулуулугу жөнүнө түшүнүк алат.	Эстетикалык компетенттүүлүк	сүрөт искусствосунун чыгармаларынын түрлөрү жана жанрлары боюнча талдоого алат.
2	Социалдык коммуникативдик	Китеп графикасы адам турумушундагы ролун билишет	Баалуулук компетенттүүлүгү	сүрөт искусствосунун чыгармаларынын түрлөрү жана жанрлары боюнча талдоого алат.
3	Өзүн өзү өнүктүрүү, көйгөйлөрдү чечүү	Китеп графикасын өз алдынча иштей алышат	Чыгармачылык компетенттүүлүк	китеп дизайнын жасалгалоодо шрифттерди тандап чагылдырат.

Сабактын жабдылышы: Китептин баллуулугун, кагаз форматтарынын түрлөрүн, китептин сулуулугу жөнүнө түшүнүк алат.**Сабактын тиби:** Аралаш сабак

Сабактын жүрүшү:№	Сабактын этаптары	Мугалимдердин иш-аракети	Окуучулардын иш-аракети	Баалоо
1	Уюштуруу	Окуучуларды жоктоо, журнал толтуруу, классты даярдоо	Окуучулар сабакка керектүү материалдарды даярдашат. Дежур жок окуучуларды айтат	Калыптандыруучу баалоо
2	Өтүлгөн теманы суроо			Жеке баалоо
3	Жаңы теманы түшүндүрүү	<p>Сабакка көңүл буруучу оюн өткөрөт же кырдаал түзөт. Жаңы теманы баяндап түшүндүрүп берүү</p> <p>Китеп байыркы заманда колго жалгыз нускада жасалган. Аларга падышалар жана эў бай адамдар гана ээ болушкан. Китепти басмаканаларда басып чыгаруу өнөрү өнүккөндөн кийин бир китепти бир нече нускада даярдоого мөмкүнчүлүк тизилген. Ошентип китеп аркылуу адамдар бири-бирине тажрыйбаларын, илим-билимдерин болочок муундарга сактап келет. Китеп бир гана автордун чыгармачылыгынын натыйжасы эмес ал кептеген адамдардын: жазуучу, сүрөтчү, дизайнер, мукабачы, басмакана кызматкерлери ж. б. эмгегинин натыйжасы. Алар китептин мазмундуу, кооз, сапаттуу жана колдонууга ыңгайлуу болушун камсыздайт. Китепте текст менен катар сүрөттөр, фото сүрөттөр жана кептеген графикалык материалдар жайгаштырылат. Бул материалдардын бардыгын биз иллюстрациялар деп атайбыз.</p>	Оюнга же талкууга катышышат. Суроолорго жооп беришет. Суроо беришет. Жаңы тема боюнча маалыматтарды алышат жана иш жүргүзүшөт.	Жеке баалоо, калыптандыруучу баалоо
5	Бышыктоо	Мугалим талкуу уюштурат. Өтүлгөн темада тапшырма берет.	Окуучулар берилген тапшырманы аткарышат.	Окуучулардын бирин бири баалайт
6	Баалоо	Жыйынтыктайт, баалайт		Жыйынтыктоочу баалоо
7	Үйгө тапшырма	Үйгө тапшырма берилет	Китептерге иллюстрация түзүү	





Сабактын темасы: Театр искусствосу

Дата: _____ **көркөм өнөр 7-класс**

№	Сабактын максаты	Мазмуну	Көрсөткүчтөр
1	Билим берүүчүлүк	Театр искусствосу жөнүндө маалымат алышат	Театр искусствосу боюнча маалымат алышса
2	Өнүктүрүүчүлүк	Театр искусствосу боюнча жанр жаратышат	Театр искусствосу боюнча жанр жарата алышса
3	Тарбиялык	Тактыкка , тыкандыка тарбияланышат	Тактыка , тыкандыка тарбияланышса

Сабакта төмөндөгүдөй компетенттүүлүктү калыптандырышат.

№	Негизги компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа	Предметтик компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа
1	Маалыматтык	Искусство тармактарынын ортосундагы ажырагыс байланыштуулугун билет.	Эстетикалык компетенттүүлүк	жарык көлөкөнүн түскө тийгизген таасирин байкап чыгармачылык иштеринде колдонот.
2	Социалдык коммуникативдик	Театр искусствосу адам турмушундагы ролу жөнүндө маалымат алышат	Баалуулук компетенттүүлүгү	графикалык материалдарды колдонуп, бир шилтемдерди, зарисовкаларды аткарат
3	Өзүн өзү өнүктүрүү, көйгөйлөрдү чечүү	Театр искусствосу боюнча жанрларды жаратышат	Чыгармачылык компетенттүүлүк	- үйдү куруунун планын түзүп, курулуш иштеринин аткарууну жолдорун көрсөтүп берет.

Сабактын жабдылышы: Театрдын интерьердик жана экстерьердик сүрөттөрү. Макет жасоо үчүн талап кылынган көркөм каражаттар.

Сабактын тиби: Аралаш сабак

Сабактын жүрүшү:

№	Сабактын этаптары	Мугалимдердин иш-аракети	Окуучулардын иш-аракети	Баалоо
1	Уюштуруу	Окуучуларды жоктоо, журнал толтуруу, классты даярдоо	Окуучулар сабакка керектүү материалдарды даярдашат. Дежур жок окуучуларды айтат	Калыптандыруучу баалоо
2	Өтүлгөн теманы суроо			Жеке баалоо
3	Жаңы теманы түшүндүрүү	<p>Сабакка көңүл буруучу оюн өткөрөт же кырдаал түзөт.</p> <p>Жаңы теманы баяндап түшүндүрүп берүү</p> <p>Театр жасалга искусствосу – жасалга, кийим, жарык жана техниканын жардамы менен спектаклдин образдуулугун арттыруу өнөрү. Анын өнүгүшү театр, драматургия жана көркөм искусствонун өнүгүшүнө байланыштуу. Бул өнөрдүн элементтери байыркы элдик үрп-адатта, оюндарда болгон. Байыркы Грекияда б. з. ч. 5-кылымда эле көлөмдүк жасалга колдонулуп, ага эллинизм доорунда живопись кошулган. Анын принцибин Байыркы Рим театрлары өздөштүрүп, көшөгөнү колдонушкан. Орто кылымда Азиянын көп өлкөлөрүндө окуя өткөн жерден конкреттештирүүчү шарттуу-символдуу сахна жасалгасы пайдаланылган. 15–16-кылымдарда Италияда (Брунеллески, Леонардо да Винчи, Рафаэль ж. б.) перспективалуу жасалганы, 16-кылымда С. Серлио</p>	Оюнга же талкууга катышышат. Суроолорго жооп беришет. Суроо беришет. Жаңы тема боюнча маалыматтарды алышат жана иш жүргүзүшөт.	Жеке баалоо, калыптандыруучу баалоо

трагедия, комедия жана пастораль үчүн жасалганын үч түрүн ойлоп тапкан. 17-кылымда театр ыкмалары кеңири колдонулуп, кулисалар (италиялык Ж. Алеотти) пайда болгон. 18-кылымда жасалгалуу павильондор түзүлгөн. 18-кылымдын 2-жарымында бир тууган Бельскийлер, И. Я. Вишняков, И. Фирсов сыяктуу орус жасалгоочулары өсүп чыкты. Театр жасалга искусствосуна 1870–80-жылдары Мейнинген (Германия) театрынын жасалгасы кыйла таасир тийгизди. 19-кылымдын акырында орус Театр жасалга искусствосу өнүккөн. В. Д. Поленов, В. М. Васнецов, К. А. Коровин, В. А. Серов ж. б. станковый живописи пайдаланып, оюндун поэтикалык чечилишине көп көңүл бурулган. Москва академиялык көркөм театры жасалга искусствосуна «турмуштук» түр бергени, ар бир оюнду өзгөчөлүү жасалгалаганы менен дүйнөлүк Т Театр жасалга искусствосунун реалисттик түр берип, реформа жасады. 1930-жылдары социалисттик реализм методу калыптанып, көлөмдүк жасалга живопись менен байыды (Н. П. Акимов, Н. И. Альтман, М. П. Бобышов, А. Г. Тышлер, Ю. И. Пименов ж. б.) Кыргыз улуттук театр жасалгасы да улуттук колоритти сактоо менен Театр жасалга искусствосун өнүктүрүүгө чон салым кошуп, жаны ыкмаларды таап,

		изденүү жолунда. Буга «Манас», «Айчүрок» сыяктуу операларынын жасалгаланышы далил. Кыргызстанда бул искусствонун өнүгүшүнө А. В. Арефьев, М. Исхаков, М. Сыдыкбаев, М. Шарафидинов, Ю. Нурматов ж. б. эмгеги зор.		
5	Бышыктоо	Мугалим талкуу уюштурат. Өтүлгөн темада тапшырма берет.	Окуучулар берилген тапшырманы аткарышат.	Окуучулардын бирин бири баалайт
6	Баалоо	Жыйынтыктайт, баалайт		Жыйынтыктоочу баалоо
7	Үйгө тапшырма	Үйгө тапшырма берилет	Театрдын интерьердик жана экстерьердик сүрөттөрү.	

Сабактын темасы: Театр искусствосу

Дата: _____ **көркөм өнөр 7-класс**

№	Сабактын максаты	Мазмуну	Көрсөткүчтөр
1	Билим берүүчүлүк	Театр искусствосу жөнүндө маалымат алышат	Театр искусствосу боюнча маалымат алышса
2	Өнүктүрүүчүлүк	Театр искусствосу боюнча жанр жаратышат	Театр искусствосу боюнча жанр жарата алышса
3	Тарбиялык	Тактыкка , тыкандыка тарбияланышат	Тактыка , тыкандыка тарбияланышса

Сабакта төмөндөгүдөй компетенттүүлүктү калыптандырышат.

№	Негизги компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа	Предметтик компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа
1	Маалыматтык	Искусство тармактарынын ортосундагы ажырагыс байланыштуулугун билет.	Эстетикалык компетенттүүлүк	жарык көлөкөнүн түскө тийгизген таасирин байкап чыгармачылык иштеринде колдонот.
2	Социалдык коммуникативдик	Театр искусствосу адам турмушундагы ролу жөнүндө маалымат алышат	Баалуулук компетенттүүлүгү	графикалык материалдарды колдонуп, бир шилтемдерди, зарисовкаларды аткарат
3	Өзүн өзү өнүктүрүү, көйгөйлөрдү чечүү	Театр искусствосу боюнча жанрларды жаратышат	Чыгармачылык компетенттүүлүк	- үйдү куруунун планын түзүп, курулуш иштеринин аткарууну жолдорун көрсөтүп берет.

Сабактын жабдылышы: Театрдын интерьердик жана экстерьердик сүрөттөрү. Макет жасоо үчүн талап кылынган көркөм каражаттар.

Сабактын тиби: Аралаш сабак

Сабактын жүрүшү:

№	Сабактын этаптары	Мугалимдердин иш-аракети	Окуучулардын иш-аракети	Баалоо
1	Уюштуруу	Окуучуларды жоктоо, журнал толтуруу, классты даярдоо	Окуучулар сабакка керектүү материалдарды даярдашат. Дежур жок окуучуларды айтат	Калыптандыруучу баалоо
2	Өтүлгөн теманы суроо			Жеке баалоо
3	Жаңы теманы түшүндүрүү	<p>Сабакка көңүл буруучу оюн өткөрөт же кырдаал түзөт.</p> <p>Жаңы теманы баяндап түшүндүрүп берүү</p> <p>Интерьер (французча <i>interieur</i>, сөзмө-сөз ич жагы, ички бөлүгү; «интерьер» деп окулат) – атайын мааниде – 1) көркөм сүрөт искусствосунун өзгөчө жанры, ички архитектуралык мейкиндиктер – бөлмө, зал, анфилада жана башка жасалгалоого арналган. Адамдын фигурасына И-де экинчи орун берилет жана ал стаффаждын ролуна жакындашып кетет. И. VII кылымдагы голландиялык сүрөт мектептеринин чыгармаларында көп кездешет, ал эми орус көркөм искусствосунда Венецианов мектебинин иштеринде жолугат. И. жанрына тиешелүү кээ бир графика жана живопись чыгармалары да И. аталат (мисалы, А. Г. Венециановдун эмгектери). 2) <i>жасалга-колдонмо көркөм искусствосунда</i> – имараттын ичин жасалгалоо, кооздук берүү.</p>	Оюнга же талкууга катышышат. Суроолорго жооп беришет. Суроо беришет. Жаңы тема боюнча маалыматтарды алышат жана иш жүргүзүшөт.	Жеке баалоо, калыптандыруучу баалоо

		<p>кстерьер (лат. exterior - тышкы) - малдын тышкы келбети. «Экстерьер» терминин 1769-ж. француз окумуштуусу К. Буржела киргизген.</p> <p>Малдын тышкы турпаты менен ички органдарынын ортосундагы байланышты, ошондой эле ар кыл породадагы Экстерьердик айырмачылыкты аныктоодо П. Н. Кулешов, Е. А. Богданов, М. И. Придорогин ж. б. салым кошушкан. Уйдун сүттүүлүгү же жылкынын күлүктүгү Экстерьердин айрым элементтери менен гана аныкталбастан, тышкы байкоонун, жөнөкөй ченөөлөрдүн негизинде ички органдардын өнүгүшү, конституциялык чымырлыгы, ден соолугу, кунардуулук багытына дене түзүлүшүнүн шайкештиги жөнүндөгү маалымат да такталат. Мисалы, эт багытындагы малдын Экстерьери ленеси параллелепипедге окшошуп, буту кыска, башы кичине, мойну мукур, бели туз, чаты кенен, эткел, териси жука, жүнү жылтыр болот. Көз болжол жана так ченөө - малды Экстерьер боюнча баалоодогу негизги ыкмалар.</p>		
5	Бышыктоо	Мугалим талкуу уюштурат. Өтүлгөн темада тапшырма берет.	Окуучулар берилген тапшырманы аткарышат.	Окуучулардын бирин бири баалайт
6	Баалоо	Жыйынтыктайт, баалайт		Жыйынтыктоочу баалоо
7	Үйгө тапшырма	Үйгө тапшырма берилет	Театрдын интерьердик жана экстерьердик	

			сүрөттөрү.	
--	--	--	------------	--



Trust the
company's gas
Don't run it





Сабактын темасы: Цирк өнөрү көркөм искусстводо.

Дата: _____ **көркөм өнөр 7-класс**

№	Сабактын максаты	Мазмуну	Көрсөткүчтөр
1	Билим берүүчүлүк	Цирк өнөрүн көркөм искусстводогу орду жөнүндө маалымат ала алышат.	Цирк өнөрүн көркөм искусстводогу орду жөнүндө кыскача айтып беришсе
2	Өнүктүрүүчүлүк	Өз алдынча жанр жарата алышат	Өз алдынча жанр жара алышса
3	Тарбиялык	Тактыка, тыкандыка, сабырдуулукка тарбияланышат	Тактыкка, тыкандыкка, сабырдуулукка тарбияланышса

Сабакта төмөндөгүдөй компетенттүүлүктү калыптандырышат.

№	Негизги компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа	Предметтик компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа
1	Маалыматтык	Цирктин курулушунун өзгөчөлүктөрүн , адамдагы сулуулукту , таңкалыштуу өнөр ээлерин үйрөтөт.	Эстетикалык компетенттүүлүк	
2	Социалдык коммуникативдик	Цирк өнөрүн адам турмушундагы ордун билишет	Баалуулук компетенттүүлүгү	
3	Өзүн өзү өнүктүрүү, көйгөйлөрдү чечүү	Өз алдынча көркөм жанр жаратууга үйрөнүшөт	Чыгармачылык компетенттүүлүк	

Сабактын жабдылышы: Цирк өнөрүндө колдонуулучу каражаттардын үлгүлөрү . Анималистик жанрдагы иллюстративдик сүрөттөр, фото сүрөттөр.

Сабактын тиби: Аралаш сабак

Сабактын жүрүшү:

№	Сабактын	Мугалимдердин иш-аракети	Окуучулардын иш-	Баалоо
---	----------	--------------------------	------------------	--------

	этаптары		аракети	
1	Уюштуруу	Окуучуларды жоктоо, журнал толтуруу, классты даярдоо	Окуучулар сабакка керектүү материалдарды даярдашат. Дежур жок окуучуларды айтат	Калыптандыруучу баалоо
2	Өтүлгөн теманы суроо			Жеке баалоо
3	Жаңы теманы түшүндүрүү	<p>Сабакка көңүл буруучу оюн өткөрөт же кырдаал түзөт. Жаңы теманы баяндап түшүндүрүп берүү</p> <p>Цирк (лат. circus - айлана) –</p> <p>1) искусствонун бир түрү;</p> <p>2) цирк оюндары көрсөтүлүүчү аренасы (манежи) бар имарат. Өнөр катары эмгек процессинин, элдик оюн-зооктун, спорт жана чабандестик мелдештин негизинде калыптанган.</p> <p>Цирк искусствосу татаал дене тарбия көнүгүүлөрүн жасоо, ошондой эле кээде күлкүлүү ыкмаларды колдонууга негизделген. Башкы көркөм каражаты - кыймыл-аракет. Аны актёрдук чеберчиликке айкалыштырганда оюн (номер) пайда болот. Цирк. куралат. Ар бир көрсөтүү өзгөчө оюн менен айырмаланат: мис., артисттер зымда басат, бийлейт же үйрөтүлгөн жылкылар бийлейт</p>	Оюнга же талкууга катышышат. Суроолорго жооп беришет. Суроо беришет. Жаңы тема боюнча маалыматтарды алышат жана иш жүргүзүшөт.	Жеке баалоо, калыптандыруучу баалоо

ж. б. Цирк артисти өзгөчө жанры менен образ түзүп, ага кийимкечеси, музыка, жарык, атайын аппаратура, оюндун уюшулушу көмөк берет. Цирктин кээ бир элементтери эзелтен эле белгилүү. Анда азыркы акробатиканын айрым башталмалары болгон. Байыркы Египет, Греция, Рим, Византияда акробат, жонглёр, дрессировщик жана куудулдардын оюндары көрсөтүлгөн. 12-кылымда Европада чабандестер мектеби түзүлгөн. 1772-ж. англ. Ф. Астлей Лондондо чабандестер мектебин негиздеп, 1780-ж. Астлей амфитеатрын курган. Анда, өнөрпоздорду катыштырып, оюн көрсөтүлгөн. Ал азыркы туруктуу Цирктин баштоочуларынан болгон. 18-кылымдан Россияга ар кайсы өлкөдөн көчмө Ц. келе баштап, айрымдары Москва, Петербург шаарында амфитеатр ачышкан. 1877-ж. Г. Чинизелли Петербургда, 1880-ж. А. Саламонский Москвада, 1886 жана 1911-жылдары үч бир тууган Никитиндер Москвада, 1903-ж. П. С. Крутиков Киевде Ц. ачкан. Орус Ц-инде полицейлердин катуу көзөмөлүнө карабай, клоунада айрыкча абройго ээ болгон. И. М. Заикин, И. В. Лебедев, И. М. Поддубный сыяктуу атлет, балбандардын дүйнөгө аты чыккан. Советтик көп улуттуу Цирк искусствосу эскиден калган мыкты мурастарды өздөштүрүп, жаңы мектептерди түзгөн.

Циркти бирдиктүү мамлекеттик башкарма жетекчиликке алган. 1926-ж. Цирк искусствосунун мектеби ачылып, адис артисттерди даярдай баштаган. Л. Дуров, В. В. Лазаренко, Ю. В. Никулин, О. К. Попов ж. б. у. с. дүйнөгө таанымал артисттер өсүп чыккан. Кыргыз элинин улуттук оюндарында (аламан байге, эр сайыш, тыйын энмей, оодарыш, селкинчек ж. б.) Ц. өнөрүяүн айрым элементтери эзелтен эле болгон. Кыргыз труппасы 1962-ж. уюшулуп (жетекчиси С. Жаныбеков), ага таланттуу уланкыздар тандалып алынган.

Алгачкы оюн 1963-ж. 20-октябрда коюлган. 1967-ж. «Гүлдөй бер, Кыргызстаным» аттуу жаңы коллектив түзүлүп (реж. Н. Цертелев), анын репертуарына: «Шумкар» (жетекчиси М. Кочаков), «Ат үстүндөгү жонглёр», «Казанчы» жана акробаттар, гимнасттар кирген. 1969-ж. эки коллектив биригип «Жаш Кыргызстан» деген ат менен өлкөбүздүн ири шаарларында жана Финляндияда гастролдо болгон. 1976-ж. Фрунзеде 2000 орундуу Цирк имараты курулган. Труппада (1979) Кыргыз ССР эл артисти Э. Мамытбеков, Кыргыз ССРинин эмгеги сиңирген артисти С. Урмамбетов, Д. Чокубаева, Ф. М. Мукушева, А. Жумалиев, А. Абылкасымов, К. Арботоев,

		А. Бирюков, М. Төлөбаева, А. Хасанова ж. б. эмгектенген. Реж. коюучусу Т. Жолдошбеков болгон, к. Кыргыз цирки.		
5	Бышыктоо	Мугалим талкуу уюштурат. Өтүлгөн темада тапшырма берет.	Окуучулар берилген тапшырманы аткарышат.	Окуучулардын бирин бири баалайт
6	Баалоо	Жыйынтыктайт, баалайт		Жыйынтыктоочу баалоо
7	Үйгө тапшырма	Үйгө тапшырма берилет	Анималистик жанрдагы иллюстративдик сүрөттөр,	





www.lesyadraw.ru
www.lesyadraw.ru



Сабактын темасы: Адам баласы табият менен сулуу. (Пейзаж)

Дата: _____ **көркөм өнөр 7-класс**

№	Сабактын максаты	Мазмуну	Көрсөткүчтөр
1	Билим берүүчүлүк	Адам баласы табият менен сулуу деген тема боюнча маалымат алышат	Адам баласы табият менен сулуу деген тема боюнча маалымат алышса
2	Өнүктүрүүчүлүк	Адам баласы табият менен сулуу деген темада пейзаж жарата алышат	Адам баласы табият менен сулуу деген темада пейзаж жарата алышса
3	Тарбиялык	Тактыкка, тыкандыка, табыяттка сылык	Тактыкка, тыкандыка, табыяттка сылык мамиле

	мамиле кылууга үйрөнүшөт	кылууга үйрөнүшсө
--	--------------------------	-------------------

Сабакта төмөндөгүдөй компетенттүүлүктү калыптандырышат.

№	Негизги компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа	Предметтик компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа
1	Маалыматтык	Табияттагы адам турмушун тегиздик бетине өзүнүн сезип туюусу боюнча көз карашы менен сүрөттөйт. Пейзаждык этюд түзүүгө көнүгөт.	Эстетикалык компетенттүүлүк	Ири пейзажист сүрөтчүлөрдүн ысымдарын атап берет
2	Социалдык коммуникативдик	Табиятка адам канчалык сулуулук жарата алары жана ошону менен бирге зыян келтиргенин түшүнүшөт	Баалуулук компетенттүүлүгү	сүрөттө сүрөт искусствосунун негизги мыйзамдарын: компоновканы, симметрияны, форманы, пропорцияны, конструкцияны, перспективаны, ыргакты, түстү, тонду колдонот
3	Өзүн өзү өнүктүрүү, көйгөйлөрдү чечүү	Ар бир окуучу өзүнүн үстүндө иштешет	Чыгармачылык компетенттүүлүк	тематикалык иште предметтердин формаларынын, пропорцияларынын мүнөздүү өзгөчөлүктөрүн (предметтин, пейзаждын портреттин жана адам фигурасынын этюддары) сактайт.

Сабактын жабдылышы: Белгилүү сүрөткерлердин чыгармаларынан иллюстративдик сүрөттөр; пейзаж аткаруу үчүн көркөм каражаттар.

Сабактын тиби: Аралаш сабак

Сабактын жүрүшү:

№	Сабактын этаптары	Мугалимдердин иш-аракети	Окуучулардын иш-аракети	Баалоо
1	Уюштуруу	Окуучуларды жоктоо, журнал толтуруу, классты даярдоо	Окуучулар сабакка керектүү материалдарды	Калыптандыруучу баалоо

			даярдашат. Дежур жок окуучуларды айтат	
2	Өтүлгөн теманы суроо			Жеке баалоо
3	Жаңы теманы түшүндүрүү	<p>Сабакка көңүл буруучу оюн өткөрөт же кырдаал түзөт. Жаңы теманы баяндап түшүндүрүп берүү Кең маанисинде бүткүл дүйнөнү, андагы түзүлүштөрдүн көп түрдүүлүгүн чагылдырган философиялык түшүнүк; материя, универсум, аалам түшүнүктөрү менен бир катарда пайдаланылат. Табият аң сезимден сырткары жана ага көз каранды болбой жашаган объективдүү <u>реалдуулук</u>. Анын баш-аягы жок, убакыт жана мейкиндик боюнча чексиз, тынымсыз кыймылдап жана өзгөрүп турат. Ошол себептен философияда табият түшүнүгү нерсенин алгачкы маңызын (өзөгүн) да, адам тарабынан жаратылбаган нерселердин жыйындысын да белгилөө үчүн колдонулат.</p> <p>Тар мааниде тирүү организмдердин жана адам коомунун жашоосу үчүн зарыл болуп эсептелген табигый шарттардын жыйындысы; мындай маанидеги табият биосфера деп аталатат. Табият Өзүнүн келип чыгуусу жана жашоо-тиричилиги боюнча адам табияттын бир бөлүгү болуп саналат. Адам коомунун пайда болушу</p>	<p>Оюнга же талкууга катышышат. Суроолорго жооп беришет. Суроо беришет. Жаңы тема боюнча маалыматтарды алышат жана иш жүргүзүшөт.</p>	<p>Жеке баалоо, калыптандыруучу баалоо</p>

Табияттын келбетин маңыздуу түрдө өзгөрткөн.

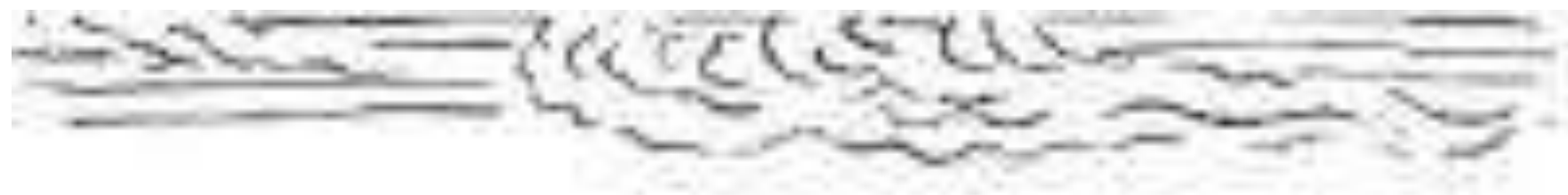
Табияттын объективдүү мыйзам ченемдүүлүктөрүн таанып билүү, ага атайы түзүлгөн эмгек куралдары жана каражаттарынын жардамы аркасында таасир берүү аркылуу адамдар адам коому үчүн зарыл болуп эсептелген материалдык жыргалчылыктарды алуу максатында табияттын заттары менен энергиясын пайдаланышат. Ошентип, жашоо-тиричиликтин табигый чөйрөсү «экинчи Табият» деп аталган жасалма нерселер менен толукталат.

«Экинчи Табият» деп табиятта даяр түрүндө кездешпеген жана коомдук өндүрүштүн процессинде түзүлгөн нерселердин жыйындысы аталат. Бирок, Табиятты активдүү түрдө өзгөртүп түзүү менен адамдар Табияттын ажырагыс бир бөлүгү бойдон кала беришет. Адамдар Табиятты Табияттын мыйзамдарына ылайык, табигый күчтөр менен процесстерди пайдалануу аркылуу гана өздөрү каалаган багытта өзгөртө алышат. Коом менен табияттын өз ара алакасынын деңгээлинин негизги көрсөткүчү болуп өндүргүч күчтөрдүн мүнөзү эсептелет. Азыркы шарттарда Табиятты коргоо, коомдун өндүрүш ишмердүүлүгү менен биздин планетадагы глобалдуу

		жаратылыш процесстеринин рационалдуу айкалышынын проблемасы өзгөчө курч мүнөз күтүүдө. Биз табиятын сулуулугун жана ал сулуулукту өзүбүз бузуп жатканыбызды билебиз. Келгиле балдар эки көрүнүштү тең чагылдырып пейзаж жараталы.		
5	Бышыктоо	Мугалим талкуу уюштурат. Өтүлгөн темада тапшырма берет.	Окуучулар берилген тапшырманы аткарышат.	Окуучулардын бирин бири баалайт
6	Баалоо	Жыйынтыктайт, баалайт		Жыйынтыктоочу баалоо
7	Үйгө тапшырма	Үйгө тапшырма берилет	Пейзаж жанры. (графика, живопись)	









Сабактын темасы: Колдонмо- жасалга өнөр жашоо турмушубузда

Дата: _____ **көркөм өнөр 7-класс**

№	Сабактын максаты	Мазмуну	Көрсөткүчтөр
1	Билим берүүчүлүк	Колдонмо-жасалган өнөрү жөнүндө маалымат алышат	Колдонмо- жасалган өнөрү жөнүндө маалымат алышса
2	Өнүктүрүүчүлүк	Колдонмо-жасалган өнөрү боюнча өз алдынча иштей алышат	Колдонмо-жасалган өнөрү боюнча өз алдынча иштей алышса
3	Тарбиялык	Тактыка, тыкандыка үйрөнүшөт	Тактыкка, тыкандыка үйрөнүшсө

Сабакта төмөндөгүдөй компетенттүүлүктү калыптандырышат.

№	Негизги компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа	Предметтик компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа
1	Маалыматтык	Колдонмо-жасалга өнөргө багытталган ишмердүүлүктү аткаруунун технологиялары жана каражаттарын билет.	Эстетикалык компетенттүүлүк	чыгармачылык долбоорду аткарууда оюулардын композициясындагы «мотив», «стиль», «пропорция», «гармония», «ыргак (ритм)», «формалар», «символ» түшүнүктөрүн аныктап берет;
2	Социалдык коммуникативдик	Колдонмо-жасалган өнөрүн адам турмушундагы ролун билишет	Баалуулук компетенттүүлүгү	көркөм жасалгалоо искусствосунун кечээгиси, бүгүнкүсү жана келечеги, жыгач устачылыктын, кол өнөрчүлүктүн жана зергерлик чеберчиликтин көрүнүктүү өкүлдөрүнүн чыгармачылыгы тууралуу айтып берет
3	Өзүн өзү өнүктүрүү, көйгөйлөрдү чечүү	Көркөм чыгармалар менен танышышат жана өз алдынча иштей алышат	Чыгармачылык компетенттүүлүк	улуттук жана дүйнөлүк маданият тууралуу портфолио түзөт.

Сабактын жабдылышы: Колдонмо-жасалга өнөрү жөнүндө иллюстративдик жана фото сүрөттөр. Декоративдик иштерди аткаруу үчүн көркөм каражаттар.

Сабактын тиби: Аралаш сабак

Сабактын жүрүшү:

№	Сабактын этаптары	Мугалимдердин иш-аракети	Окуучулардын иш-аракети	Баалоо
1	Уюштуруу	Окуучуларды жоктоо, журнал толтуруу, классты даярдоо	Окуучулар сабакка керектүү материалдарды даярдашат. Дежур жок окуучуларды айтат	Калыптандыруучу баалоо
2	Өтүлгөн теманы суроо			Жеке баалоо
3	Жаңы теманы түшүндүрүү	Сабакка көңүл буруучу оюн өткөрөт же кырдаал түзөт. Жаңы теманы баяндап түшүндүрүп берүү	Оюнга же талкууга катышышат. Суроолорго жооп беришет. Суроо беришет. Жаңы тема боюнча маалыматтарды алышат жана иш жүргүзүшөт.	Жеке баалоо, калыптандыруучу баалоо
5	Бышыктоо	Мугалим талкуу уюштурат. Өтүлгөн темада тапшырма берет.	Окуучулар берилген тапшырманы аткарышат.	Окуучулардын бирин бири баалайт
6	Баалоо	Жыйынтыктайт, баалайт		Жыйынтыктоочу баалоо
7	Үйгө тапшырма	Үйгө тапшырма берилет	Декоративдик иштерди аткаруу (шырдак ала кийиз ж.б.)	

Сабактын темасы: Колдонмо- жасалга өнөр жашоо турмушубузда

Дата: _____ **көркөм өнөр 7-класс**

№	Сабактын максаты	Мазмуну	Көрсөткүчтөр
---	------------------	---------	--------------

1	Билим берүүчүлүк	Колдонмо-жасалган өнөрү жөнүндө маалымат алышат	Колдонмо- жасалган өнөрү жөнүндө маалымат алышса
2	Өнүктүрүүчүлүк	Колдонмо-жасалган өнөрү боюнча өз алдынча иштей алышат	Колдонмо-жасалган өнөрү боюнча өз алдынча иштей алышса
3	Тарбиялык	Тактыка, тыкандыка үйрөнүшөт	Тактыкка, тыкандыка үйрөнүшсө

Сабакта төмөндөгүдөй компетенттүүлүктү калыптандырышат.

№	Негизги компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа	Предметтик компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа
1	Маалыматтык	Колдонмо-жасалга өнөргө багытталган ишмердүүлүктү аткаруунун технологиялары жана каражаттарын билет.	Эстетикалык компетенттүүлүк	чыгармачылык долбоорду аткарууда оюулардын композициясындагы «мотив», «стиль», «пропорция», «гармония», «ыргак (ритм)», «формалар», «символ» түшүнүктөрүн аныктап берет;
2	Социалдык коммуникативдик	Колдонмо-жасалган өнөрүн адам турмушундагы ролун билишет	Баалуулук компетенттүүлүгү	көркөм жасалгалоо искусствосунун кечээгиси, бүгүнкүсү жана келечеги, жыгач устачылыктын, кол өнөрчүлүктүн жана зергерлик чеберчиликтин көрүнүктүү өкүлдөрүнүн чыгармачылыгы тууралуу айтып берет
3	Өзүн өзү өнүктүрүү, көйгөйлөрдү чечүү	Көркөм чыгармалар менен танышышат жана өз алдынча иштей алышат	Чыгармачылык компетенттүүлүк	улуттук жана дүйнөлүк маданият тууралуу портфолио түзөт.

Сабактын жабдылышы: Колдонмо-жасалга өнөрү жөнүндө иллюстративдик жана фото сүрөттөр. Декоративдик иштерди аткаруу үчүн көркөм каражаттар.

Сабактын тиби: Аралаш сабак

Сабактын жүрүшү:

№	Сабактын этаптары	Мугалимдердин иш-аракети	Окуучулардын иш-аракети	Баалоо
1	Уюштуруу	Окуучуларды жоктоо, журнал толтуруу, классты даярдоо	Окуучулар сабакка керектүү материалдарды даярдашат. Дежур жок окуучуларды айтат	Калыптандыруучу баалоо
2	Өтүлгөн теманы суроо			Жеке баалоо
3	Жаңы теманы түшүндүрүү	<p>Сабакка көңүл буруучу оюн өткөрөт же кырдаал түзөт.</p> <p>Жаңы теманы баяндап түшүндүрүп берүү</p> <p>Өнөрчүлүктү биздин элдин маданиятынын, искусствосунун рухий турмушунун башка тармактарынан бөлүп кароого болбойт. Кол өнөрчүлүктүн чыгармалары, оюу-чийүү орнаменти, элдик поэтикалык оозеки жана музыкалык чыгармачылыгы менен органикалык байланыштары өнүгүп, бири-бирине таасирин тийгизгендиги алардын ортосундагы жалпы белгилерден байкалат. Бул жалпылык элдик нукура терен реалисттик стили, айкын көркөмдүк, өтө бай образдуулугу, чеберчилиги менен айкалышкан. Көркөм чыгармачылык укумдан-тукумга өтүү менен өнүгүп олтурган. Чеберчилик менен салт улам кийинки муунга мурасталып, элдин тарыхы менен кошо өнүккөн. Кыргыздардын колдонмо өнөрүнө өзүнө таандык өзгөчөлүк, таланттуулук, укмуштуудай көп түрдүүлүк мүнөздүү. Буюмдун практикалык функциясы менен көркөм жасалганын айкалышы жана жалпы элдик мүнөздө болушу анын эн баалуу сапаты болгон. Кыргыз эли көчмөн турмушка тыгыз байланышкан боз үйдүн, ат жабдыгынын кайталангыс өзгөчө жасалгасын жараткан. XIX к. кыргыз жасалга-колдонмо өнөрү</p>	<p>Оюнга же талкууга катышышат. Суроолорго жооп беришет. Суроо беришет. Жаңы тема боюнча маалыматтарды алышат жана иш жүргүзүшөт.</p>	<p>Жеке баалоо, калыптандыруучу баалоо</p>

		<p>жогорку деңгээлге жеткен. Түс (өң) менен оймо-чийме жасалгалоонун негизги каражаты болуп кала берген. Анда элдин рухий дүйнөсү жана таланты чагылдырылган. Эл түс маданиятынын эстетикалык нормаларын иштеп чыгыш, анын оймо-чийме менен айкалыш эрежелерин калыптандырган. Өзүнүн жөнөкөйлүүлүгү жана таасирдүүлүгү боюнча эн сонун шайкештик пайда болгон.</p>		
5	Бышыктоо	Мугалим талкуу уюштурат. Өтүлгөн темада тапшырма берет.	Окуучулар берилген тапшырманы аткарышат.	Окуучулардын бирин бири баалайт
6	Баалоо	Жыйынтыктайт, баалайт		Жыйынтыктоочу баалоо
7	Үйгө тапшырма	Үйгө тапшырма берилет	Декоративдик иштерди аткаруу (шырдак ала кийиз ж.б.)	

Сабактын темасы: Эмблема. Өз алдынча жана топтордо иштөө.

Дата: _____ **көркөм өнөр 7-класс**

№	Сабактын максаты	Мазмуну	Көрсөткүчтөр
1	Билим берүүчүлүк	Эмлема жасоо жөнүндө маалымат алышат	Эмблема жасоо жөнүндө маалымат алышса
2	Өнүктүрүүчүлүк	Өз алдынча эмблема жасашат	Өз алдынча эмблема жасай алышса
3	Тарбиялык	Тактыкка, тыкандыкка, ой жүгүртүүсүн өстүрүүгө тарбияланышат	Тактыкка, тыкандыкка, ой жүгүртүүсүн өстүрүүгө тарбияланышса

Сабакта төмөндөгүдөй компетенттүүлүктү калыптандырышат.

№	Негизги компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа	Предметтик компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа
1	Маалыматтык	Эмблема тартууну өз алдынча чыгармачылык менен аткарышат.	Эстетикалык компетенттүүлүк	чыгармачылык долбоорду аткарууда оюулардын композициясындагы «мотив», «стиль», «пропорция», «гармония», «ыргак (ритм)», «формалар», «символ» түшүнүктөрүн аныктап берет;
2	Социалдык коммуникативдик	Өз алдынча чыгармачылык менен иштөөгө үйрөнүшөт	Баалуулук компетенттүүлүгү	көркөм жасалгалоо искусствосунун кечээгиси, бүгүнкүсү жана келечеги, жыгач устачылыктын, кол өнөрчүлүктүн жана зергерлик чеберчиликтин көрүнүктүү өкүлдөрүнүн чыгармачылыгы тууралуу айтып берет
3	Өзүн өзү өнүктүрүү, көйгөйлөрдү чечүү	Окуучулар өздөрүн чыгармачылыгын тартуулай алышат	Чыгармачылык компетенттүүлүк	улуттук жана дүйнөлүк маданият тууралуу портфолио түзөт.

Сабактын жабдылышы: Эмблемалардын эскиздерин түзүүгө керектелүүчү көркөм каражаттар, плакаттар жана эмблемалардын топтому.

Сабактын тиби: Аралаш сабак

Сабактын жүрүшү:

№	Сабактын этаптары	Мугалимдердин иш-аракети	Окуучулардын иш-аракети	Баалоо
1	Уюштуруу	Окуучуларды жоктоо, журнал толтуруу, классты даярдоо	Окуучулар сабакка керектүү материалдарды даярдашат. Дежур жок окуучуларды айтат	Калыптандыруучу баалоо
2	Өтүлгөн теманы суроо			Жеке баалоо
3	Жаңы теманы түшүндүрүү	<p>Сабакка көңүл буруучу оюн өткөрөт же кырдаал түзөт.</p> <p>Жаңы теманы баяндап түшүндүрүп берүү</p> <p>Эмблема (латынча <i>emblema</i>; грек. <i>emblema</i> – кошумча, томпок кооздук) – маанилүү түшүнүктү же абстракттуу идеяны кандайдыр шарттуу белгинин же сүрөттүн жардамы менен түшүндүрүү, белгилөө (мисалы, беш жылдыз Кызыл Армиянын Э-сы). Символдон айырмаланып, Э. түшүнүктүн мазмунун же идеясын көркөм чагылдырууга аракет кылбайт жана алар менен шарттуу түрдө гана байланышып турат. Сөз колдонуу практикасында көбүнчө «символ» менен «эмблема» терминдери жакындашып кетет.</p> <p>Ар бир мамлекеттин өз алдынча эмблемлары бар алар мамлекеттик символдору. Ар бир сызыктын өзүнчө мааниси тарыхы бар.</p> <p>Келгиле балдар биз ар бирибиз мектебибиздин эмблемасын жасайлы.</p>	Оюнга же талкууга катышышат. Суроолорго жооп беришет. Суроо беришет. Жаңы тема боюнча маалыматтарды алышат жана иш жүргүзүшөт.	Жеке баалоо, калыптандыруучу баалоо
5	Бышыктоо	Мугалим талкуу уюштурат. Өтүлгөн темада тапшырма берет.	Окуучулар берилген тапшырманы аткарышат.	Окуучулардын бирин бири баалайт
6	Баалоо	Жыйынтыктайт, баалайт		Жыйынтыктоочу баалоо
7	Үйгө тапшырма	Үйгө тапшырма берилет	Эмблемалардын эскиздерин түзүү	







Сабактын темасы: Силует (көлөкө) жана табышмактуу тамчылар

Дата: _____ **көркөм өнөр 7-класс**

№	Сабактын максаты	Мазмуну	Көрсөткүчтөр
1	Билим берүүчүлүк	Силует жөнүндө маалымат ала алышат	Силует жөнүндө маалымат алышса
2	Өнүктүрүүчүлүк	Өз алдынча силует боюнча иштей алышат	Өз алдынча силует боюнча иштей алышса
3	Тарбиялык	Тактыкка, тыкандыкка, ой жүгүртүүсүн өстүрүүгө тарбияланышат	Тактыкка, тыкандыкка, ой жүгүртүүсүн өстүрүүгө тарбияланышса

Сабакта төмөндөгүдөй компетенттүүлүктү калыптандырышат.

№	Негизги компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа	Предметтик компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа
1	Маалыматтык	Бир шилтемдердин негизинде силуеттик композиция аткарышат	Эстетикалык компетенттүүлүк	жарык көлөкөнүн түскө тийгизген таасирин байкап чыгармачылык иштеринде колдонот.
2	Социалдык коммуникативдик	Силует адам турмушундагы ролу	Баалуулук компетенттүүлүгү	графикалык материалдарды колдонуп, бир шилтемдерди, зарисовкаларды аткарат
3	Өзүн өзү өнүктүрүү, көйгөйлөрдү чечүү	Силует боюнча өз алдынча иш аткарыша алышат	Чыгармачылык компетенттүүлүк	- үйдү куруунун планын түзүп, курулуш иштеринин аткарууну жолдорун көрсөтүп берет.

Сабактын жабдылышы: Апликация (кара, ак), кайчы, клей, альбом.

Сабактын тиби: Аралаш сабак

Сабактын жүрүшү:

№	Сабактын этаптары	Мугалимдердин иш-аракети	Окуучулардын иш-аракети	Баалоо

1	Уюштуруу	Окуучуларды жоктоо, журнал толтуруу, классты даярдоо	Окуучулар сабакка керектүү материалдарды даярдашат. Дежур жок окуучуларды айтат	Калыптандыруучу баалоо
2	Өтүлгөн теманы суроо			Жеке баалоо
3	Жаңы теманы түшүндүрүү	<p>Сабакка көңүл буруучу оюн өткөрөт же кырдаал түзөт.</p> <p>Жаңы теманы баяндап түшүндүрүп берүү</p> <p>Силуэт (французча silhouette – көлөкөлөнгөн профиль түрүндө карикатурасы тартылган XVIII кылымдагы француз министри Э. де Силуэттин атынан. көркөм сүрөт өнөрүндө – 1) массада (контурдун ичиндеги деталы жок) көрүнгөн предметтердин же фигуралардын формаларынын касиети, көбүнчө жарык фондо кара так болуп берилет. Термин көркөм чыгармага да, натурага да колдонулат. С. туура сүрөттөө жана көрсөтүү каражаттарынын бири. Анын жардамы менен адам фигурасынын мүнөзүн ачып көрсөтүүгө же аны башка фигура менен предметтерден бөлүп көрсөтүүгө болот. С-тин жакшы жактары контурдун мүнөзү менен тыгыз байланышкан жана негизинен сүрөттөлүп жаткан предметтердин жайгашуу ордуна жана жарык берүүгө көз каранды. 2) С. ачык, даана, сырткы сөлөкөттөрү тартылган фигура менен предметтерди толук, көбүнчө кара так кылып сүрөттөөгө негизделген графикалык техниканын өзгөчө бир түрү. С. менен XVIII кылымда кеңири тараган профилдик портреттер менен анча татаал эмес, фигуралык композициялар аткарылган. Орус графикасында С-тин үстүндө сүрөтчү Е. С. Кругликова көп иштеген.</p>	Оюнга же талкууга катышышат. Суроолорго жооп беришет. Суроо беришет. Жаңы тема боюнча маалыматтарды алышат жана иш жүргүзүшөт.	Жеке баалоо, калыптандыруучу баалоо
5	Бышыктоо	Мугалим талкуу уюштурат. Өтүлгөн темада тапшырма берет.	Окуучулар берилген тапшырманы аткарышат.	Окуучулардын бирин бири баалайт
6	Баалоо	Жыйынтыктайт, баалайт		Жыйынтыктоочу баалоо

7	Үйгө тапшырма	Үйгө тапшырма берилет	Графикалык иштерди аткаруу	
---	---------------	-----------------------	----------------------------	--







Trust No 1
скачанно гиз
DayFun.ru



purmix.ru

Сабактын темасы: Папье-машье. Жемиштер, бет каптар (маска).

Дата: _____ **көркөм өнөр 7-класс**

№	Сабактын максаты	Мазмуну	Көрсөткүчтөр
1	Билим берүүчүлүк	Папье-машье жөнүндө маалымат ала алышат	Папье-машье жөнүндө маалымат ала алышса
2	Өнүктүрүүчүлүк	Өз алдынча беткап жасашат	Өз алдынча бет кап жасашса
3	Тарбиялык	Тарыхый баалуулуктарды үйрөнүшөт	Тарыхый баалуулуктарды үйрөнүшсө

Сабакта төмөндөгүдөй компетенттүүлүктү калыптандырышат.

№	Негизги компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа	Предметтик компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа
1	Маалыматтык	Папье-машье жөнүндө маалымат алышат	Эстетикалык компетенттүүлүк	чыгармачылык долбоорду аткарууда оюулардын композициясындагы «мотив», «стиль», «пропорция», «гармония», «ыргак (ритм)», «формалар», «символ» түшүнүктөрүн аныктап берет;
2	Социалдык коммуникативдик	Көркөм өнөрүндөгү тарыхый баалуулуктарды үйрөнүшөт	Баалуулук компетенттүүлүгү	көркөм жасалгалоо искусствосунун кечээгиси, бүгүнкүсү жана келечеги, жыгач устачылыктын, кол өнөрчүлүктүн жана зергерлик чеберчиликтин көрүнүктүү өкүлдөрүнүн чыгармачылыгы тууралуу айтып берет
3	Өзүн өзү өнүктүрүү, көйгөйлөрдү чечүү	Тарыхый баалуулуктарды өз чыгармачылыгы менен заманбап түргө келтирүүнү үйрөнүшөт	Чыгармачылык компетенттүүлүк	улуттук жана дүйнөлүк маданият тууралуу портфолио түзөт.

Сабактын жабдылышы: Газета, клей, клейстр, кагаздар, гуашь, кыл калем.

Сабактын тиби: Аралаш сабак**Сабактын жүрүшү:**

№	Сабактын этаптары	Мугалимдердин иш-аракети	Окуучулардын иш-аракети	Баалоо
1	Уюштуруу	Окуучуларды жоктоо, журнал толтуруу, классты даярдоо	Окуучулар сабакка керектүү материалдарды даярдашат. Дежур жок окуучуларды айтат	Калыптандыруучу баалоо
2	Өтүлгөн теманы суроо			Жеке баалоо
3	Жаңы теманы түшүндүрүү	Сабакка көңүл буруучу оюн өткөрөт же кырдаал түзөт. Жаңы теманы баяндап түшүндүрүп берүү Папье-маше (фр. Papier mâché тамгалары. "Чайналган кагаз") - була материалдарынын (кагаз, картон) желимдери, крахмал, гипс ж.б. аралашмасынан алынган оңой калыпка келтирилген масса.	Оюнга же талкууга катышышат. Суроолорго жооп беришет. Суроо беришет. Жаңы тема боюнча маалыматтарды алышат жана иш жүргүзүшөт.	Жеке баалоо, калыптандыруучу баалоо

		Папье-мачеден муляждар, маскалар, окуу куралдары, оюнчуктар, театрдык реквизиттер жана кутучалар жасалат. Айрым учурларда, жада калса, эмеректер жана лампалар папье-машеден жасалат, аларды "чыныгыдан" айырмалоо анчалык оңой эмес		
5	Бышыктоо	Мугалим талкуу уюштурат. Өтүлгөн темада тапшырма берет.	Окуучулар берилген тапшырманы аткарышат.	Окуучулардын бирин бири баалайт
6	Баалоо	Жыйынтыктайт, баалайт		Жыйынтыктоочу баалоо
7	Үйгө тапшырма	Үйгө тапшырма берилет		





Сабактын темасы: Шрифттер жана алардын түрлөрү

Дата: көркөм өнөр 7-класс

№	Сабактын максаты	Мазмуну	Көрсөткүчтөр
1	Билим берүүчүлүк	Шрифттер жана алардын түрлөрү ижөнүндө маалымат алышат	Шрифттер жана алардын түрлөрү ижөнүндө маалымат алышса
2	Өнүктүрүүчүлүк	Шрифттер меенен иштей алышат	Шрифттер меенен иштей алышса
3	Тарбиялык	Тактыкка, тыкандыкка тарбияланышат	Тактыкка, тыкандыкка тарбияланышса

Сабакта төмөндөгүдөй компетенттүүлүктү калыптандырышат.

№	Негизги компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа	Предметтик компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа
1	Маалыматтык	Темага ылайык шрифттердин түрлөрүн, түстөрүн тандай алат.	Эстетикалык компетенттүүлүк	пайда болгон образдын оригиналдуулугу, дааналыгы жана эмоциялуулугу тууралуу айтып берет.
2	Социалдык коммуникативдик	Шрифттерди жашоодо колдоно алышат	Баалуулук компетенттүүлүгү	этаптуу ишти аткарууда сюжеттик сүрөт тартууда форма менен декордун биримдигин чагылдырып берет.
3	Өзүн өзү өнүктүрүү, көйгөйлөрдү чечүү	Шрифттердин түрлөрү боюнча өз алдынча иштей алышат	Чыгармачылык компетенттүүлүк	тематикалык иште предметтердин формаларынын, пропорцияларынын мүнөздүү өзгөчөлүктөрүн (предметтин, пейзаждын портреттин жана адам фигурасынын этюддары) сактайт.

Сабактын жабдылышы: Плакаттар, кыл калем, карандаш, маркер, компьютер

Сабактын тиби: Аралаш сабак

Сабактын жүрүшү:

№	Сабактын этаптары	Мугалимдердин иш-аракети	Окуучулардын иш-аракети	Баалоо
---	-------------------	--------------------------	-------------------------	--------

1	Уюштуруу	Окуучуларды жоктоо, журнал толтуруу, классты даярдоо	Окуучулар сабакка керектүү материалдарды даярдашат. Дежур жок окуучуларды айтат	Калыптандыруучу баалоо
2	Өтүлгөн теманы суроо			Жеке баалоо
3	Жаңы теманы түшүндүрүү	<p>Сабакка көңүл буруучу оюн өткөрөт же кырдаал түзөт.</p> <p>Жаңы теманы баяндап түшүндүрүп берүү</p> <p>Шрифт, арип (немисче schrift – кат, кол жазма) – чыгарманын тексттик элементтеринде сүрөтчү колдонуучу (китептин мукабасында, плакатта жана башкалар) композициялык сүрөттүн тамгалар менен белгилеринин ички шартталган биримдиги, белгилүү бир мүнөзү. Курулушу, жайгашышы жана жалпы принциптери боюнча эркин болуу менен көркөм графиканын Ш-тери бир учурда кыйшаюусуз мыйзам ченемдүү; графикалык композициянын элементи катары ал идеялык-образдык ойду ачып көрсөтүүгө катышат жана көркөм жасалгалоонун конкреттүү милдеттери менен тыгыз байланышта болот.</p> <p>Типографиялык Ш. – атайын металл эритиндилеринен даярдалган (адатта сүрөтчүнүн эскизи боюнча аткарылган) текстти басмага терүү үчүн керек болгон белгилер менен тамгалардын стандарттык жыйындысы.</p>	Оюнга же талкууга катышышат. Суроолорго жооп беришет. Суроо беришет. Жаңы тема боюнча маалыматтарды алышат жана иш жүргүзүшөт.	Жеке баалоо, калыптандыруучу баалоо
5	Бышыктоо	Мугалим талкуу уюштурат. Өтүлгөн темада тапшырма берет.	Окуучулар берилген тапшырманы аткарышат.	Окуучулардын бирин бири баалайт
6	Баалоо	Жыйынтыктайт, баалайт		Жыйынтыктоочу баалоо
7	Үйгө тапшырма	Үйгө тапшырма берилет	Шрифттер жана алардын түрлөрүн аткаруу	



Б В Э О Р С У Ф Я

Ч Ъ Ы Ь Э Ю

<i>Шрифты</i>	Шрифты	<i>Шрифты</i>	Шрифты
ШРИФТЫ	ШРИФТЫ	ШРИФТЫ	Шрифты
ШРИФТЫ	Шрифты	Шрифты	Шрифты
Шрифты	ШРИФТЫ	Шрифты	Шрифты
Шрифты	Шрифты	Шрифты	Шрифты
Шрифты	Шрифты		

A B C D E

F G H I J K

L M N O

P Q R S T U

V W X Y Z

Disney ALFABET

WALTGRAPH

Aa Bb Cc Dd Ee

Ff Gg Hh Ii Jj Kk

Ll Mm Nn Oo Pp

Qq Rr Ss Tt Uu

Vv Ww Xx Yy Zz

Сабактын темасы: Панно. “Жаңы жылыңыздар менен!”

Дата: _____ **көркөм өнөр 7-класс**

№	Сабактын максаты	Мазмуну	Көрсөткүчтөр
1	Билим берүүчүлүк	Панно жөнүндө маалымат алышат	Панно жөнүндө маалымат алышса
2	Өнүктүрүүчүлүк	Панно боюнча өз алдынча иштешет	Панно боюнча өз алдынча иштешсе
3	Тарбиялык	Чыгармачылык ой жүгүртүүсүн өстүрүшөт	Чыгармачылык ой жүгүртүүсүн өстүрүшсө

Сабакта төмөндөгүдөй компетенттүүлүктү калыптандырышат.

№	Негизги компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа	Предметтик компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа
1	Маалыматтык	Майрамдык маанайды чагылдыра алат.	Эстетикалык компетенттүүлүк	пайда болгон образдын оригиналдуулугу, дааналыгы жана эмоциялуулугу тууралуу айтып берет.
2	Социалдык коммуникативдик	Паннонун адамдын турмушундагы ордун билишет	Баалуулук компетенттүүлүгү	этаптуу ишти аткарууда сюжеттик сүрөт тартууда форма менен декордун биримдигин чагылдырып берет.
3	Өзүн өзү өнүктүрүү, көйгөйлөрдү чечүү	Панно боюнча өз алдынча иштей алышат	Чыгармачылык компетенттүүлүк	тематикалык иште предметтердин формаларынын, пропорцияларынын мүнөздүү өзгөчөлүктөрүн (предметтин, пейзаждын портреттин жана адам фигурасынын этюддары) сактайт.

Сабактын жабдылышы: атман, гуашь, маркер, аппликация

Сабактын тиби: Аралаш сабак

Сабактын жүрүшү:

№	Сабактын этаптары	Мугалимдердин иш-аракети	Окуучулардын иш-аракети	Баалоо
1	Уюштуруу	Окуучуларды жоктоо, журнал толтуруу, классты даярдоо	Окуучулар сабакка керектүү материалдарды даярдашат. Дежур жок окуучуларды айтат	Калыптандыруучу баалоо
2	Өтүлгөн теманы суроо			Жеке баалоо
3	Жаңы теманы түшүндүрүү	<p>Сабакка көңүл буруучу оюн өткөрөт же кырдаал түзөт. Жаңы теманы баяндап түшүндүрүп берүү</p> <p>Панно (фр. Panneau, лат. Pannus - кездемеден жасалган бөлүк) - монументалдык искусствонун бир түрү, декоративдик сүрөт, адатта дубалдын (дубал панелинин) же шыптын (шыптын) каалаган бөлүктөрүн туруктуу толтурууга арналган; ошол эле максатты</p>	<p>Оюнга же талкууга катышышат. Суроолорго жооп беришет. Суроо беришет. Жаңы тема боюнча маалыматтарды алышат жана иш жүргүзүшөт.</p>	Жеке баалоо, калыптандыруучу баалоо

көздөгөн барельеф, оюп жасалган, штукатурка же керамикалык композиция.

Пананун негизги өзгөчөлүгү анын көлөмү, формасы жана мазмуну. Алар көрүүчүнүн кабылдоосу жана имараттын ичи менен тыгыз байланышта. Сүрөт кадимки полотного сүрөт тартуу ыкмасы менен жасалат, андан кийин рамкага киргизилип, атайын белгиленген жерге орнотулат. Мисалы, бөлмөдө, холло, фойеде, тепкичтерде.

5 Бышыктоо Мугалим талкуу уюштурат. Өтүлгөн

Окуучулар берилген

Окуучулардын бирин

		темада тапшырма берет.	тапшырманы аткарышат.	бири баалайт
6	Баалоо	Жыйынтыктайт, баалайт		Жыйынтыктоочу баалоо
7	Үйгө тапшырма	Үйгө тапшырма берилет	куттуктоо стен- газетасы	





Сабактын темасы: “Жаратылыштагы табышмактуу кубулуштар”

Дата: _____ **көркөм өнөр 7-класс**

№	Сабактын максаты	Мазмуну	Көрсөткүчтөр
1	Билим берүүчүлүк	«Жаратылыштагы табышмактуу кубулуштар» деген темада өз алдынча пейзаж жаратышат	«Жаратылыштагы табышмактуу кубулуштар» деген темада өз алдынча пейзаж жаратышса
2	Өнүктүрүүчүлүк	Окуучулар өзүнүн чыгармаларын жаратышат	Окуучулар өзүнүн чыгармаларын жаратышса
3	Тарбиялык	Ой жүгүртүүсүн кеңейтишет	Ой жүгүртүүсүн кеңейтишсе

Сабакта төмөндөгүдөй компетенттүүлүктү калыптандырышат.

№	Негизги компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа	Предметтик компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа
1	Маалыматтык	Жаратылыштын табышмактары тууралуу өз ойун сүрөттөп түшүндүрө алат.	Эстетикалык компетенттүүлүк	пейзажда маанайды түс аркылуу берет.
2	Социалдык коммуникативдик	Жаратылыштын табышмактуу кубулуштарын изденишет	Баалуулук компетенттүүлүгү	сүрөттө сүрөт искусствосунун негизги мыйзамдарын: компоновканы, симметрияны, форманы, пропорцияны, конструкцияны, перспективаны, ыргакты, түстү, тонду колдонот.
3	Өзүн өзү өнүктүрүү, көйгөйлөрдү чечүү	Өзүнүн чыгармачылыгын өстүрүшөт	Чыгармачылык компетенттүүлүк	ачык байкалган маанайы бар пейзажды элестетүүсү боюнча тартат.

Сабактын жабдылышы: Кошумча адабият, интернет, слайд, газета, журналдар.

Сабактын тиби: Аралаш сабак

Сабактын жүрүшү:

№	Сабактын	Мугалимдердин иш-аракети	Окуучулардын иш-	Баалоо
---	----------	--------------------------	------------------	--------

	этаптары		аракети	
1	Уюштуруу	Окуучуларды жоктоо, журнал толтуруу, классты даярдоо	Окуучулар сабакка керектүү материалдарды даярдашат. Дежур жок окуучуларды айтат	Калыптандыруучу баалоо
2	Өтүлгөн теманы суроо			Жеке баалоо
3	Жаңы теманы түшүндүрүү	Сабакка көңүл буруучу оюн өткөрөт же кырдаал түзөт. Жаңы теманы баяндап түшүндүрүп берүү Жаратылыш — <u>ааламдын</u> материалдык дүйнөсү, маңызы боюнча табигый илимдерди изилдөөчү объект. Турмушта "жаратылыш" сөзү көп учурда табигый <u>жашоо чөйрө</u> деп аталып жүрөт. (адамдын колунан жасалбаган баардык нерселер) Келгиле балдар силер менен жаратылыштын табышмактуу кубулуштарынын бири күн желесинин түрлөрүн карап көрөлү.	Оюнга же талкууга катышышат. Суроолорго жооп беришет. Суроо беришет. Жаңы тема боюнча маалыматтарды алышат жана иш жүргүзүшөт.	Жеке баалоо, калыптандыруучу баалоо
5	Бышыктоо	Мугалим талкуу уюштурат. Өтүлгөн темада тапшырма берет.	Окуучулар берилген тапшырманы аткарышат.	Окуучулардын бирин бири баалайт
6	Баалоо	Жыйынтыктайт, баалайт		Жыйынтыктоочу баалоо
7	Үйгө тапшырма	Үйгө тапшырма берилет	Пейзаж жанры. (графика, живопись)	





Сабактын темасы: Архитектура жана жаратылыш жаныбарлар үйлөрү.

Дата: _____ **көркөм өнөр 7-класс**

№	Сабактын максаты	Мазмуну	Көрсөткүчтөр
1	Билим берүүчүлүк	Архитектура жөнүндө маалымат ала алышат	Архитектура жөнүндө маалымат ала алышса
2	Өнүктүрүүчүлүк	Өз алдынча пейзаж жаратышат	Өз алдынча пейзаж жаратышса
3	Тарбиялык	Тактыка, тыкандыкка тарбияланышат	Тактыка, тыкандыкка тарбияланышса

Сабакта төмөндөгүдөй компетенттүүлүктү калыптандырышат.

№	Негизги компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа	Предметтик компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа
1	Маалыматтык	Үй курууда жаратылыштагы элементтерди пайдаланып, чагылдыра алат.	Эстетикалык компетенттүүлүк	ар кыл мезгилдердин архитектурасы тууралуу айтып берет
2	Социалдык коммуникативдик	Архитектуранын тарыхы жана бугунку кундогу ролу жөнүндө маалымат алышат	Баалуулук компетенттүүлүгү	дүйнөлүк архитектуранын тарыхын жана Кыргызстандын архитектурасынын өзгөчөлүктөрүн айтып берет
3	Өзүн өзү өнүктүрүү, көйгөйлөрдү чечүү	Өз алдынча архитектуралык пейзаж жарата алышат	Чыгармачылык компетенттүүлүк	архитектуралык курулуштардын эскиздерин түзөт.

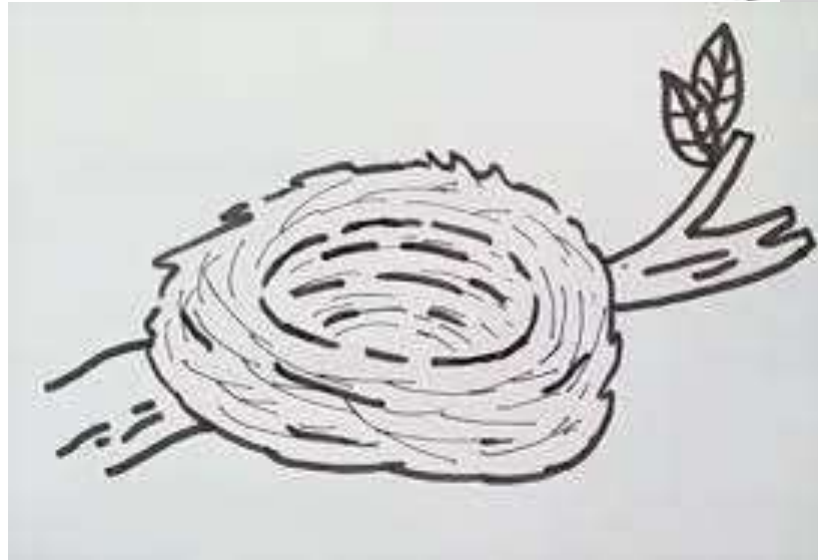
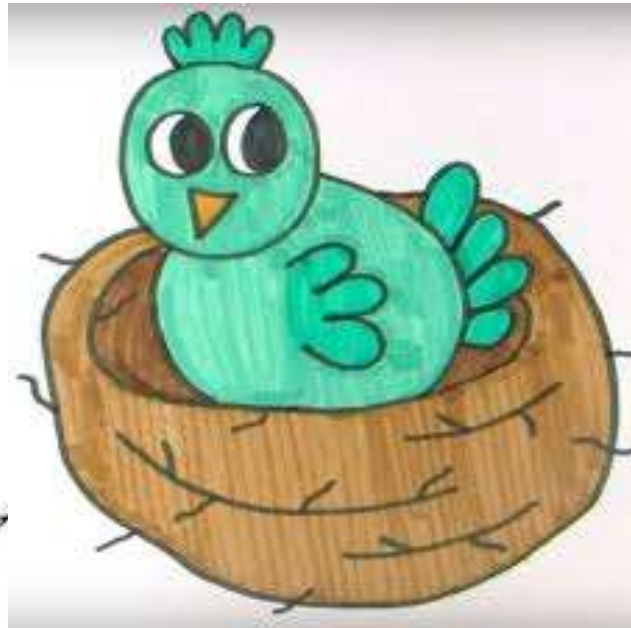
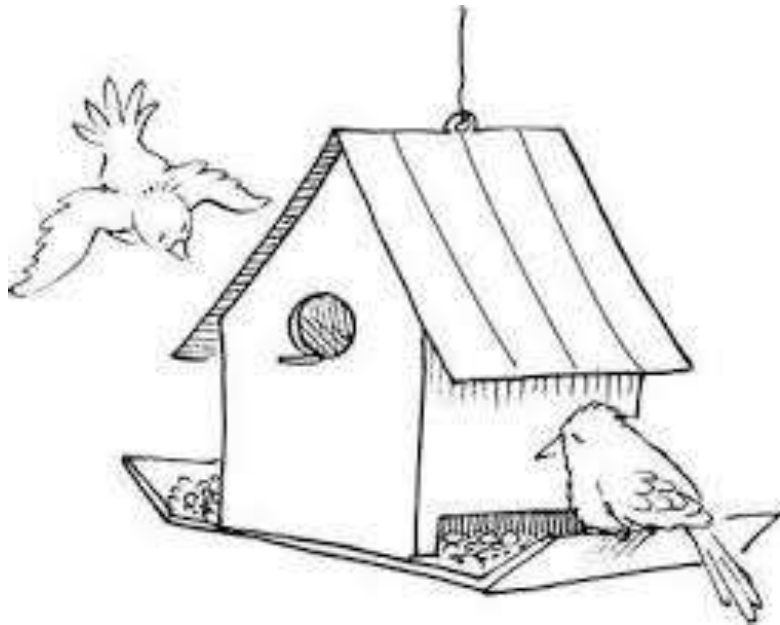
Сабактын жабдылышы: Альбом, карандаш, акварель, гуашь, плакаттар, фотолор, слайд.

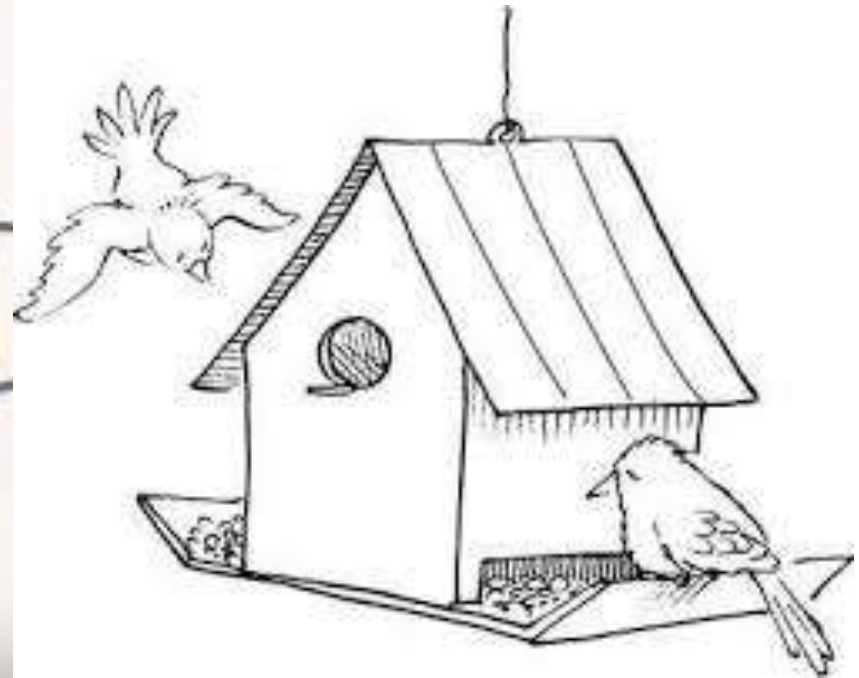
Сабактын тиби: Аралаш сабак

Сабактын жүрүшү:

№	Сабактын этаптары	Мугалимдердин иш-аракети	Окуучулардын иш-аракети	Баалоо
1	Уюштуруу	Окуучуларды жоктоо, журнал толтуруу, классты даярдоо	Окуучулар сабакка керектүү материалдарды даярдашат. Дежур жок окуучуларды айтат	Калыптандыруучу баалоо
2	Өтүлгөн теманы суроо			Жеке баалоо
3	Жаңы теманы түшүндүрүү	<p>Сабакка көңүл буруучу оюн өткөрөт же кырдаал түзөт.</p> <p>Жаңы теманы баяндап түшүндүрүп берүү</p> <p>"Архитектура деген эмне", ал эмнени түшүндүрөт? Келгиле билип алалы. Силер шаарларды кыдырып көрө турган болсоңор алардын көбүнөн көргөндүн көзүн талдырып, көңүлүн шүйшүнткөн байыркы сепилдер менен кремлдерди, ак сарайлар менен мечиттерди кийинки мезгилдерде эле курулган театр, китепкана жана башка имараттарды көрөсүңөр. Аларды музейден мыкты сүрөт же скульптура көргөн сыяктуу эле көңүл коюп, шашпай карап чыгарсыңар. Анткени мындай имараттар да сулуулукту боюна сиңирген асемдүү искусство чыгармалары болуп эсептелет. Искусствонун бул түрү архитектура деп аталат.</p> <p>Архитектура дегенде биз имараттар менен курулмаларды гана түшүнбөстөн, адамдар жашап, эмгектенүүсү үчүн зарыл болгон</p>	<p>Оюнга же талкууга катышышат. Суроолорго жооп беришет. Суроо беришет. Жаңы тема боюнча маалыматтарды алышат жана иш жүргүзүшөт.</p>	<p>Жеке баалоо, калыптандыруучу баалоо</p>

		мейкин чөйрөнү жакшылап уюштура билүү өнөрүн да түшүнөбүз. Анын маңызы эмнеде? Силер жашаган шаардагы кичи-райондогу үйлөрдүн орду жакында эле бош жаткан же эски жаман үйлөр турган. Ал эми азыр карагылачы, бардыгы көркөмдөлүп, ойлонулуп жана адамдарга ыңгайлуу болгондой түзүлгөн. Имараттардын тегереги кенен, айланта бак-дарактар тигилген.		
5	Бышыктоо	Мугалим талкуу уюштурат. Өтүлгөн темада тапшырма берет.	Окуучулар берилген тапшырманы аткарышат.	Окуучулардын бирин бири баалайт
6	Баалоо	Жыйынтыктайт, баалайт		Жыйынтыктоочу баалоо
7	Үйгө тапшырма	Үйгө тапшырма берилет	Архитектура жана жаратылыш жаныбарлар үйлөрү.	





Сабактын темасы: “Супер-проект”. “Боз үй”.

Дата: _____ **көркөм өнөр 7-класс**

№	Сабактын максаты	Мазмуну	Көрсөткүчтөр
1	Билим берүүчүлүк	Боз үй жөнүндө маалмат алышат	Боз үй жөнүндө маалмат алышса
2	Өнүктүрүүчүлүк	Өз алдынча боз үдүн проектерин түзүшө алышат	Өз алдынча боз үдүн проектерин түзүшө алышса
3	Тарбиялык	Өзүнүн ой жүгүртүүсүн кенейтишет.	Өзүнүн ой жүгүртүүсүн кенейтишсе

Сабакта төмөндөгүдөй компетенттүүлүктү калыптандырышат.

№	Негизги компотенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа	Предметтик компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа
1	Маалыматтык	Боз үйдүн көрүнүшүн, жасалгасын чагылдырып бере алат	Эстетикалык компетенттүүлүк	ар кыл мезгилдердин архитектурасы тууралуу айтып берет
2	Социалдык коммуникативдик		Баалуулук компетенттүүлүгү	дүйнөлүк архитектуранын тарыхын жана Кыргызстандын архитектурасынын өзгөчөлүктөрүн айтып берет
3	Өзүн өзү		Чыгармачылык	архитектуралык курулуштардын

өнүктүрүү, көйгөйлөрдү чечүү		компетенттүүлүк	эскиздерин түзөт.
---------------------------------	--	-----------------	-------------------

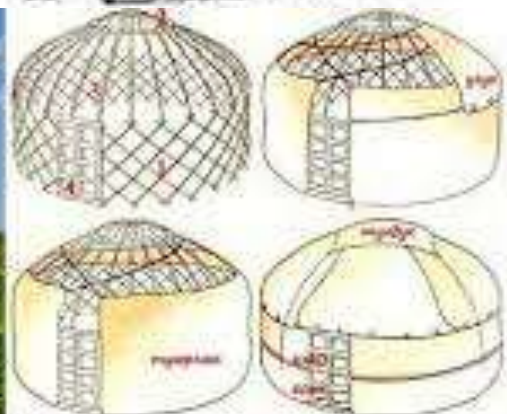
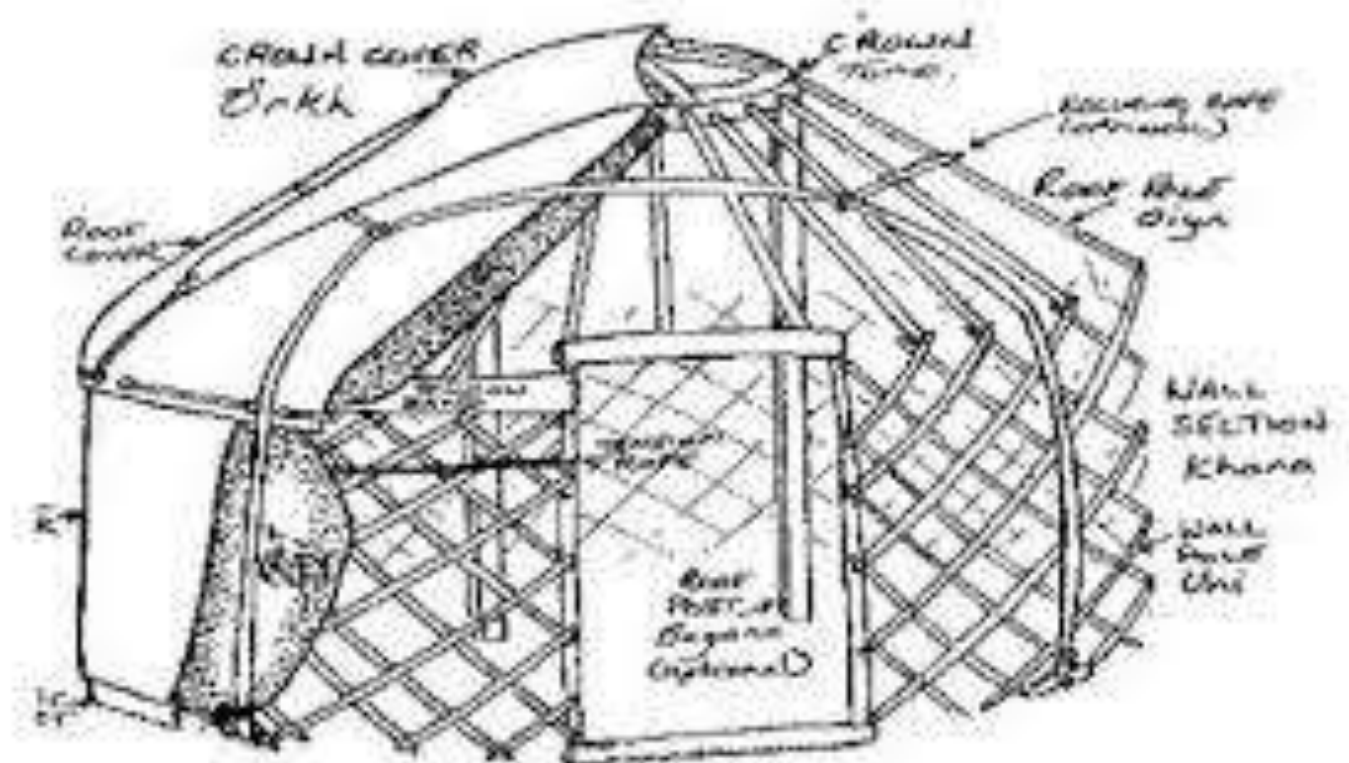
Сабактын жабдылышы: Альбом, карандаш, акварель, гуашь, плакаттар, фотолор, слайд.

Сабактын тиби: Аралаш сабак

Сабактын жүрүшү:

№	Сабактын этаптары	Мугалимдердин иш-аракети	Окуучулардын иш-аракети	Баалоо
1	Уюштуруу	Окуучуларды жоктоо, журнал толтуруу, классты даярдоо	Окуучулар сабакка керектүү материалдарды даярдашат. Дежур жок окуучуларды айтат	Калыптандыруучу баалоо
2	Өтүлгөн теманы суроо			Жеке баалоо
3	Жаңы теманы түшүндүрүү	<p>Сабакка көңүл буруучу оюн өткөрөт же кырдаал түзөт. Жаңы теманы баяндап түшүндүрүп берүү</p> <p>Боз үйү — элдин сергек акылынан чыккан, чебер колунан тамган, теңдешсиз өзүнчө өнөр. Ал — укмуштай айлакердик көркөмдүккө, математикалык так эсепке жана физикалык тең салмакка ээ. Жалаң мал чарбачылыгын аркалаган эл каалаган жерге: мейли тоодо, мейли түздө жашоого бирдей оңтойлуу шарт түзгөн үйдү жаратып алуусуна жашоо-тиричилиги өзү мүмкүндүк берген. Калк жашаган жайларда керектүү жыгачтар чыккан. Кыргыздар боз үйдүн мына ушундай түрүн жаратышы үчүн турмуштук тажрыйбаларын, талантын, акыл-ойлорун жана кол өнөрчүлүгүн жумшаган, көчмөн элдердин биргелешкен акыл-оюнан жаралган, жеңил десең жеңил, чечкенге, тиккенге оңой, жайында салкын, кышында жылуу, жөнөкөй, улуу эстелиги, ыйык куту</p>	Оюнга же талкууга катышышат. Суроолорго жооп беришет. Суроо беришет. Жаңы тема боюнча маалыматтарды алышат жана иш жүргүзүшөт.	Жеке баалоо, калыптандыруучу баалоо

		жана кол өнөрчүлүгүнүн туу чокусу. Көчүүгө жеңил, каалаган жайга кондурууга ылайыкталган, жаан суусун тез агызган, табияттын ар кандай таасири-күчүнө туруктуулук кылган боз үйдүн ичине от жагууга жана жылуулукту сактоого да оңтойлоткон.		
5	Бышыктоо	Мугалим талкуу уюштурат. Өтүлгөн темада тапшырма берет.	Окуучулар берилген тапшырманы аткарышат.	Окуучулардын бирин бири баалайт
6	Баалоо	Жыйынтыктайт, баалайт		Жыйынтыктоочу баалоо
7	Үйгө тапшырма	Үйгө тапшырма берилет	“Боз үй”. Боз үйдүн эскизин түзүү	



- 1. Karkh
 (Karkh) -
 (Karkh) -
 (Karkh) -
 (Karkh) -
 (Karkh) -
 (Karkh) -
- 2. Khana
 (Khana) -
 (Khana) -
 (Khana) -
 (Khana) -
 (Khana) -
 (Khana) -
- 3. Ykh
 (Ykh) -
 (Ykh) -
 (Ykh) -
 (Ykh) -
 (Ykh) -
 (Ykh) -
- 4. Chakhan
 (Chakhan) -
 (Chakhan) -
 (Chakhan) -
 (Chakhan) -
 (Chakhan) -
 (Chakhan) -

Hand-drawn architectural drawings showing the structure of a dome, including labels for 'Roof Post at (Optional)', 'WALL SECTION', 'Khana', 'WALL POST', and 'Chi'.

Сабактын темасы: “Архитектура, келечектеги фантастикалык курулуштар.

Дата: _____ **көркөм өнөр 7-класс**

№	Сабактын максаты	Мазмуну	Көрсөткүчтөр
1	Билим берүүчүлүк	Архитектура жөнүндө маалымат берилет	Архитектура жөнүндө кыскача айтып бере алса
2	Өнүктүрүүчүлүк	Архитектуралык пейзаж боюнча өз алдынча иштешет	Архитектуралык пейзаж боюнча өз алдынча иштей алышса
3	Тарбиялык	тактыкты, предметке болгон кызыгууну тарбиялоо, көз карашты калыптандырышат	тактыкты, предметке болгон кызыгууну тарбиялоо, көз карашты калыптандырышса

Сабакта төмөндөгүдөй компетенттүүлүктү калыптандырышат.

№	Негизги компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа	Предметтик компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа
1	Маалыматтык	Архитектуралык пейзаж жөнүндө маалымат алышат	Эстетикалык компетенттүүлүк	ар кыл мезгилдердин архитектурасы тууралуу айтып берет
2	Социалдык коммуникативдик	Архитектуралык пейзаж адам турмушундагы ролун аныкташат	Баалуулук компетенттүүлүгү	дүйнөлүк архитектуранын тарыхын жана Кыргызстандын архитектурасынын өзгөчөлүктөрүн айтып берет
3	Өзүн өзү өнүктүрүү, көйгөйлөрдү чечүү	Анималистик жанр боюнча өз алдынча иштей алышат	Чыгармачылык компетенттүүлүк	архитектуралык курулуштардын эскиздерин түзөт.

Сабактын жабдылышы: плакаттар, слайд, фотолор, плакаттар, журнал

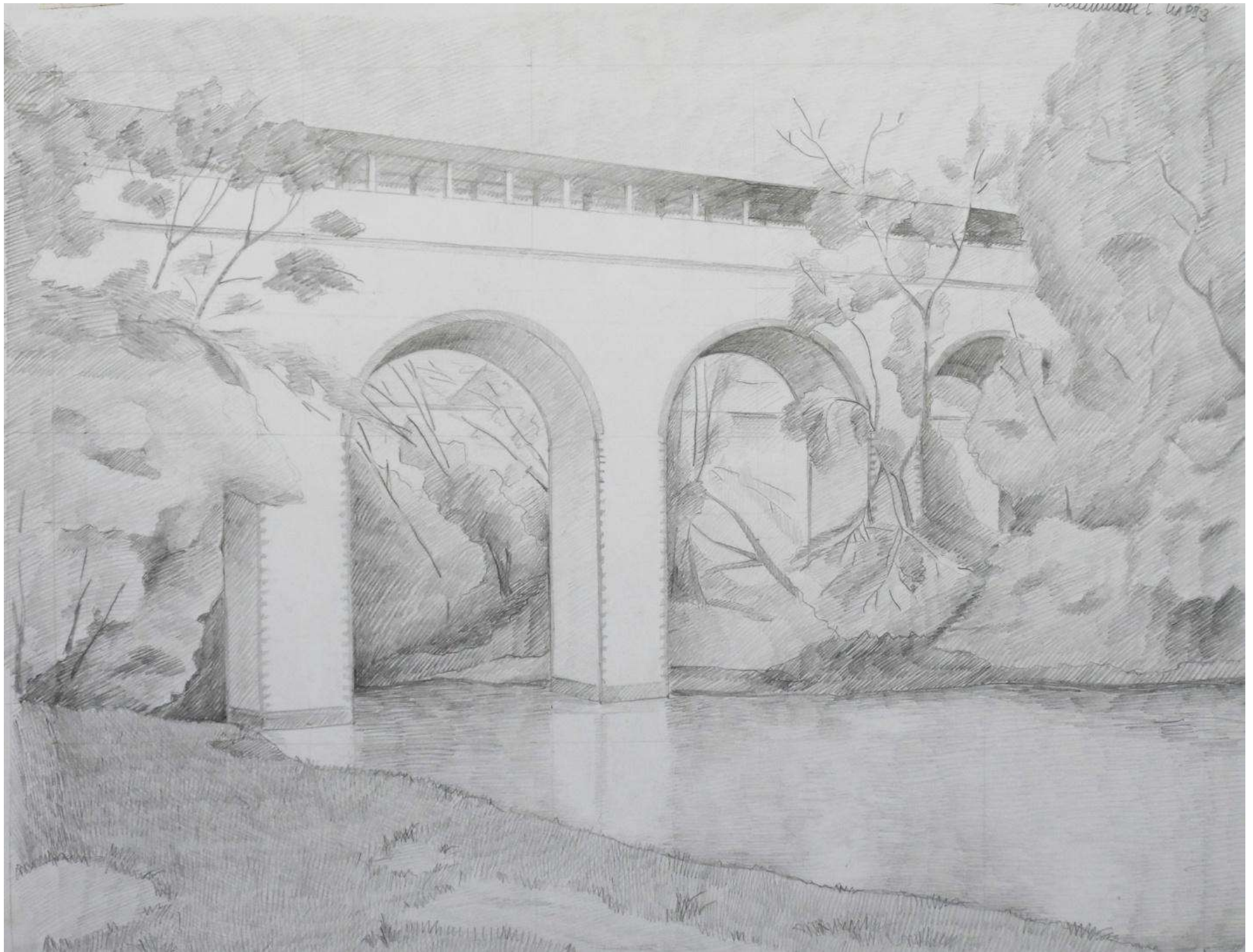
Сабактын тиби: Аралаш сабак

Сабактын жүрүшү:

№	Сабактын	Мугалимдердин иш-аракети	Окуучулардын иш-аракети	Баалоо
---	----------	--------------------------	-------------------------	--------

	этаптары			
1	Уюштуруу	Окуучуларды жоктоо, журнал толтуруу, классты даярдоо	Окуучулар сабакка керектүү материалдарды даярдашат. Дежур жок окуучуларды айтат	Калыптандыруучу баалоо
2	Өтүлгөн теманы суроо	Мугалим өтүлгөн теманын тапшырмасын текшерет (портрет)		Жеке баалоо
3	Жаңы теманы түшүндүрүү	<p>Сабакка көңүл буруучу оюн өткөрөт же кырдаал түзөт.</p> <p>Жаңы теманы баяндап түшүндүрүп берүү.</p> <p>Дүйнө жүзүндөгү өлкөлөрдө архитектура ар түрдүү. Анын себеби, баарынан мурда тигил же бул элдин коомдук өнүгүү деңгээлине, улуттук өзгөчөлүгүнө, турмуш-тиричилиги менен маданиятына, табияты менен климатына, ошондой эле курулуш материалынын түрүнө байланыштуу болгон. Ал эми архитектура жонундо тушунук неолит доорунда эле пайда болгон. Башкача айтканда биздин заманга чейин 4000жыл мурда. Ирландияда Дольмен Пулнаброн аттуу эң жөнөкөй архитектуралык курулма бар. Мына ошол курулма неолит дооруна таандык.</p> <p>Бүгүнкү күндө фантастикалык курулуштар курулууда мисал келтирсек; Дубай мамлекетиндеги имараттар, Париж шаарындагы Эйфел имараты жана башка көптөгөн имараттар улуу инсандар архитекторлордун колдорунан жаралууда</p>	Оюнга же талкууга катышышат. Суроолорго жооп беришет. Суроо беришет. Жаны тема боюнча маалыматтарды алышат жана иш жүргүзүшөт.	Жеке баалоо, калыптандыруучу баалоо
5	Бышыктоо	Мугалим талкуу уюштурат. Өтүлгөн темада	Окуучулар берилген	Окуучулардын

		тапшырма берет.	тапшырманы аткарышат.	бирин бири баалайт
6	Баалоо	Жыйынтыктайт, баалайт		Жыйынтыктоочу баалоо
7	Үйгө тапшырма	Үйгө тапшырма берилет	“Архитектура”	



BRIDGE & WATER





Сабактын темасы: “Кыргыздардын архитектурасы” (реферат).

Дата: _____ **көркөм өнөр 7-класс**

№	Сабактын максаты	Мазмуну	Көрсөткүчтөр
1	Билим берүүчүлүк	Кыргыздардын архитектуралык эстеликтери жөнүндө маалымат алышат	Кыргыздардын архитектуралык эстеликтери жөнүндө маалымат алышса
2	Өнүктүрүүчүлүк	Тема бойунча реферат жазышат	Тема бойунча реферат жазышса
3	Тарбиялык	Өз алдынча изденүүнү үйрөнүшөт	Өз алдынча изденүүнү үйрөнүшсө

Сабакта төмөндөгүдөй компетенттүүлүктү калыптандырышат.

№	Негизги компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа	Предметтик компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа
1	Маалыматтык	Орто Азия архитектурасы боюнча изденүүсүн чагылдырып жазат	Эстетикалык компетенттүүлүк	өлкөнүн жана дүйнөнүн белгилүү көркөм музейлерин атап берет.
2	Социалдык коммуникативдик	Кыргыстандын архитектуралык эстеликтерин тарыхы жана бугунку орду жөнүндө маалымат алышат	Баалуулук компетенттүүлүгү	архитектуралык курулуштардын перспективасын түзүүдө башталуу чекиттерин табат.
3	Өзүн өзү өнүктүрүү, көйгөйлөрдү чечүү	Өз алдынча изденүүгө үйрөнүшөт	Чыгармачылык компетенттүүлүк	этаптуу ишти аткарууда сюжеттик сүрөт тартууда форма менен декордун биримдигин чагылдырып берет.

Сабактын жабдылышы: Слайд, кошумча адабияттар, плакаттар.

Сабактын тиби: Аралаш сабак

Сабактын жүрүшү:

№	Сабактын	Мугалимдердин иш-аракети	Окуучулардын иш-	Баалоо
---	----------	--------------------------	------------------	--------

	этаптары		аракети	
1	Уюштуруу	Окуучуларды жоктоо, журнал толтуруу, классты даярдоо	Окуучулар сабакка керектүү материалдарды даярдашат. Дежур жок окуучуларды айтат	Калыптандыруучу баалоо
2	Өтүлгөн теманы суроо			Жеке баалоо
3	Жаңы теманы түшүндүрүү	<p>Сабакка көңүл буруучу оюн өткөрөт же кырдаал түзөт. Жаңы теманы баяндап түшүндүрүп берүү</p> <p>Архитектуралык эстеликтер, Таш-Рабатты — Кыргызстанда орто кылымдардагы куру-эстеликтеринен сакталып калгандары анча көп эмес. Алар бизге келип жеткендерине Караганда бир кыйла көп болчу. Буга ар түрдүү шаарлардагы мунаралардын, мечиттердин, күмбөздөрдүн бар болгондугу жөнүндөгүү жазуу булактары (маалыматтар) да, ошондой эле бир кездерде эн сонун архитектуралык имараттардын калдыгын ачкан археологиялык табылгалар да далил болот. Бат-бат болгон согуштар, табигый кырсыктар, закымдай учкан мезгил кеп архитектура эстеликтеринин кыйрап калышына негизги себептерден болгон.</p> <p>Ушуга чейин сакталып калган Бурана мунарасы, архитектуралык комплекс, Шах-Фазиль мавзолейи жана Манас кумбозу сыяктуу курулуш эстеликтеринин ичинен Таш-Рабат кербен сарайына өзгөчө орун таандык. Кыргызстандын аймагында салынган бул курулуш Борбордук Азиянын орто кылымдарда өнүккөн борборлорунан алда канча алые жайгашкан. Таш-Рабат жөнүндөгү жазуу булактарындагы жана адабият- тагы маалыматтарга токтололу. Таш-Рабат жөнүндө биринчи жолу XVI к. экинчи жарымында Мухаммед Хайдар эскерет. Анын «Тарих-и Рашиди» деген кол жазмасында бул</p>	Оюнга же талкууга катышышат. Суроолорго жооп беришет. Суроо беришет. Жаңы тема боюнча маалыматтарды алышат жана иш жүргүзүшөт.	Жеке баалоо, калыптандыруучу баалоо

		<p>эстеликтин архитектуралык өзгөчөлүктөрү көрсөтүлгөн баяндама берилет. Ал Таш-Рабаттын архитектуралык курулушу менен дал келет. Мындан тышкары, Мухаммед Хайдар аны Кашмирдин ушул сыяктуу эстелик- терине салыштырат. Эстеликти ал 1408-1416-жж. Моголстанды башкарган Мухаммед хан курган деп эсептейт. Бирок Таш-Рабаттын орду так керсетулген эмес.</p> <p>Казактын керунуктуу илимпозу <u>Ч. Валиханов Кашкардан</u> кербен менен келатып, 1859-ж. Таш-Рабатты керуп еткен. Анын эмгегинде эстелик женунде мындай жери бар: «Имарат чополуу сланец жалпак плита таштардан курулган, узундугу 12, туурасы 7 саржанча келет. Узун коридордон улай тегерек зал (радиусу 5 кез), усту айдеш тоголок болуп кетет. Коридордун капталдарында кичинекей жапыз эшиктери бар, ...алардан чарчы жана суйрел- жун чакан белмелерге етет. Бул имарат бир кезде сыртынан да, ичинен да шыбалса керек». Андан ары ал имараттын ичинин ар кайсы жеринде араб жазуусу сакталып калгандыгын, жергилик- туу калктын айтымына Караганда эстеликте 40-41 белме бар экендигин, бул имарат кыргыздар учун сыйынуу жана курмандык чалуу жайы болгондугун жазат.</p>		
5	Бышыктоо	Мугалим талкуу уюштурат. Өтүлгөн темада тапшырма берет.	Окуучулар берилген тапшырманы аткарышат.	Окуучулардын бирин бири баалайт
6	Баалоо	Жыйынтыктайт, баалайт		Жыйынтыктоочу баалоо
7	Үйгө тапшырма	Үйгө тапшырма берилет	“Кыргыздардын архитектурасы” (реферат).	







Сабактын темасы: “Суу астындагы жашоо” кыялдануу (фантазия).

Дата: _____ **көркөм өнөр 7-класс**

№	Сабактын максаты	Мазмуну	Көрсөткүчтөр
1	Билим берүүчүлүк	Суу астындагы жашоо жөнүндө маалымат алышат	Суу астындагы жашоо жөнүндө маалымат алышса
2	Өнүктүрүүчүлүк	Суу астында жашоо боюнча фантазиялык пейзаж жаратышат	Суу астында жашоо боюнча фантазиялык пейзаж жаратышса
3	Тарбиялык	Ой жүгүртүүсүн өстүрүшөт	Ой жүгүртүүсүн өстүрүшсө

Сабакта төмөндөгүдөй компетенттүүлүктү калыптандырышат.

№	Негизги компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа	Предметтик компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа
1	Маалыматтык	Суу астындагы жашоодогу фантазиянын ар түрдүү көз караштардын маанилүүлүгүн моюнга алып, аны чагылдырат.	Эстетикалык компетенттүүлүк	пейзажда маанайды түс аркылуу берет.
2	Социалдык коммуникативдик	Суу астындагы жашоонун бугунку кундогу орду жөнүндө билишет	Баалуулук компетенттүүлүгү	сүрөттө сүрөт искусствосунун негизги мыйзамдарын: компоновканы, симметрияны, форманы, пропорцияны, конструкцияны, перспективаны, ыргакты, түстү, тонду колдонот.
3	Өзүн өзү өнүктүрүү, көйгөйлөрдү чечүү	Өз алдынча фантазиялык пейзаж жаратышат	Чыгармачылык компетенттүүлүк	ачык байкалган маанайы бар пейзажды элестетүүсү боюнча тартат.

Сабактын жабдылышы: Альбом, каалаган материалдары менен.

Сабактын тиби: Аралаш сабак

Сабактын жүрүшү:

№	Сабактын этаптары	Мугалимдердин иш-аракети	Окуучулардын иш-аракети	Баалоо
1	Уюштуруу	Окуучуларды жоктоо, журнал толтуруу, классты даярдоо	Окуучулар сабакка керектүү материалдарды даярдашат. Дежур жок окуучуларды айтат	Калыптандыруучу баалоо
2	Өтүлгөн теманы суроо			Жеке баалоо
3	Жаңы теманы түшүндүрүү	<p>Сабакка көңүл буруучу оюн өткөрөт же кырдаал түзөт.</p> <p>Жаңы теманы баяндап түшүндүрүп берүү</p> <p>Балдар бүгүнкү сабакта биз силер менен суу астындагы жашоо жөнүндө сүйлөшөбүз.</p> <p>Сууастында кандай жаныбарлар бар?</p> <p>Суу астындагы кандай өсүмдүктөр бар?</p> <p>Балдар балыктардын канча түрүн билесиңер?</p> <p>Кана балдар суу астындагы жашоону өзүнөр фантазияңар аркылуу пейзаж жараталы.</p> <p>Мен силерге бир аз маалымат берип кетейин:</p> <p>Суунун астында балыктардын узндугу 1 см ден 20 метрге чейинки салмагы 1кгдан 14 тоннага чейинки балыктар жашайт.</p> <p>Алардын ичинде жырткыч балыктарда бар.</p> <p>Суу астында балыктардан сыркары суу таш бакалары, малюскалар, чайндар суу аттары жана башка көптөгөн жаныбарлар бар.</p>	<p>Оюнга же талкууга катышышат. Суроолорго жооп беришет. Суроо беришет. Жаны тема боюнча маалыматтарды алышат жана иш жүргүзүшөт.</p>	Жеке баалоо, калыптандыруучу баалоо

5	Бышыктоо	Мугалим талкуу уюштурат. Өтүлгөн темада тапшырма берет.	Окуучулар берилген тапшырманы аткарышат.	Окуучулардын бирин бири баалайт
6	Баалоо	Жыйынтыктайт, баалайт		Жыйынтыктоочу баалоо
7	Үйгө тапшырма	Үйгө тапшырма берилет	“Суу астындагы жашоо” кыялдануу (фантазия).	







Download from
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-9145-0001>



Download from
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-9145-0001>

Сабактын темасы: “Бедиз” (рельеф, баральеф, горельеф)

Дата: _____ **көркөм өнөр 7-класс**

№	Сабактын максаты	Мазмуну	Көрсөткүчтөр
1	Билим берүүчүлүк	Бедиз жөнүндө маалымат алышат	Бедиз жөнүндө маалымат алышса
2	Өнүктүрүүчүлүк	Бедиздик чыгарма жаратышат	Бедиздик чыгарма жаратышса
3	Тарбиялык	Тактыкка, тыкандыкка үйрөнүшөт	Тактыкка, тыкандыкка үйрөнүшсө

Сабакта төмөндөгүдөй компетенттүүлүктү калыптандырышат.

№	Негизги компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа	Предметтик компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа
1	Маалыматтык	Жөнөкөйдөн таталды көздөй түшүнүп иштей алат.	Эстетикалык компетенттүүлүк	пейзажда маанайды түс аркылуу берет.
2	Социалдык коммуникативдик	Бедиздин турмуштук ордун билишет	Баалуулук компетенттүүлүгү	сүрөттө сүрөт искусствосунун негизги мыйзамдарын: компоновканы, симметрияны, форманы, пропорцияны, конструкцияны, перспективаны, ыргакты, түстү, тонду колдонот.
3	Өзүн өзү өнүктүрүү, көйгөйлөрдү чечүү	Бедиздик чыгармаларды жаратышат.	Чыгармачылык компетенттүүлүк	ачык байкалган маанайы бар пейзажды элестетүүсү боюнча тартат.

Сабактын жабдылышы: Картон, пластилин, кагаз, клей, кайчы

Сабактын тиби: Аралаш сабак

Сабактын жүрүшү:

№	Сабактын этаптары	Мугалимдердин иш-аракети	Окуучулардын иш-аракети	Баалоо

1	Уюштуруу	Окуучуларды жоктоо, журнал толтуруу, классты даярдоо	Окуучулар сабакка керектүү материалдарды даярдашат. Дежур жок окуучуларды айтат	Калыптандыруучу баалоо
2	Өтүлгөн теманы суроо			Жеке баалоо
3	Жаңы теманы түшүндүрүү	<p>Сабакка көңүл буруучу оюн өткөрөт же кырдаал түзөт.</p> <p>Жаңы теманы баяндап түшүндүрүп берүү</p> <p>Бедиз - ташка чегип, оюп, кооздоп сүрөт тартуу. Орхон жазмаларында таштан чегилип жасалган адамдын келбети бедиз деп аталган. Түрк тилинде бедиз көркөмдөө, кооздоо, оюу, кооз имарат тургузуу деген маанини берет. Түрк жазмаларында бедиз баатырлардын тулкусу ташка чегилген жана алардын жанына тизилип коюлган таш тирөөчтөргө (балбалдарга) карата да айтылган.</p> <p>Рельеф – өзүнө негиз жана фон болуп кызмат кылган тегиздиктеги скульптуралык сүрөттөмө. Рельеф композицияны тегиздикке перспективалык жол менен түшүрүү, түр үлгүсүн жумурулап келтирүү, татаал көрүнүштөр менен архитектуралык жана пейзаждык ыргактарды сүрөттөө мүмкүндүгүн түзөт. Негизги түрлөрү – барельеф жана горельеф.</p> <p>Горельеф (французча haut-relief – бийик рельеф) – томпок <i>рельефтин</i> бир түрү. Г-те түшүрүлгөн фигуралар жана предметтер тегиздиктен жарымына чейин же толук көлөмүндө чыгып турат, көп учурда алар жалпы фонго тийип же деталдарында андан толугу менен бөлүнүп турат. Орус колдонмо көркөм искусствосунда бул түрдө аткарылган иштер коргонуу деп аталып кеткен. <i>Барельеф менен</i> салыштыр.</p> <p>Барельеф (французча bas-relief – жалпак рельеф) – томпок <i>рельефтин</i> бир түрү. Томпок рельефте ага</p>	Оюнга же талкууга катышышат. Суроолорго жооп беришет. Суроо беришет. Жаңы тема боюнча маалыматтарды алышат жана иш жүргүзүшөт.	Жеке баалоо, калыптандыруучу баалоо

		түшүрүлгөн фигуралар жана предметтер өз көлөм-дөрүнүн жарымына чейин тегиздиктен чыгып турат.		
5	Бышыктоо	Мугалим талкуу уюштурат. Өтүлгөн темада тапшырма берет.	Окуучулар берилген тапшырманы аткарышат.	Окуучулардын бирин бири баалайт
6	Баалоо	Жыйынтыктайт, баалайт		Жыйынтыктоочу баалоо
7	Үйгө тапшырма	Үйгө тапшырма берилет	Бедиз	



Сабактын темасы: Айлана чөйрөнү жашылдандырууга арналган плакаттар.

Дата: _____ **көркөм өнөр 7-класс**

№	Сабактын максаты	Мазмуну	Көрсөткүчтөр
1	Билим берүүчүлүк	Айлана чөйрөнү жашылдандыруунун пайдасы жөнүндө маалымат алышат	Айлана чөйрөнү жашылдандыруунун пайдасы жөнүндө маалымат алышса
2	Өнүктүрүүчүлүк	Айлана чөйрөнү жашылдандыруу боюнча диспут уюштурушат	Айлана чөйрөнү жашылдандыруу боюнча диспут уюштурушса
3	Тарбиялык	Ар бир ишти аткарууда тарбиялык маанисин түшүнүшөт	Ар бир ишти аткарууда тарбиялык маанисин түшүнүшсө

Сабакта төмөндөгүдөй компетенттүүлүктү калыптандырышат.

№	Негизги компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа	Предметтик компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа
1	Маалыматтык	Дубал газетаны майрамдык маанайда чагылдырып бере алат.	Эстетикалык компетенттүүлүк	пейзажда маанайды түс аркылуу берет.
2	Социалдык коммуникативдик	Айлана чөйрөнү жашылдандыруу жашообуздун ордун билишет	Баалуулук компетенттүүлүгү	сүрөттө сүрөт искусствосунун негизги мыйзамдарын: компоновканы, симметрияны, форманы, пропорцияны, конструкцияны, перспективаны, ыргакты, түстү, тонду колдонот.
3	Өзүн өзү өнүктүрүү, көйгөйлөрдү чечүү	Айлана чөйрөнү жашылдандыруу боюнча дубал газеталарды жаратышат	Чыгармачылык компетенттүүлүк	ачык байкалган маанайы бар пейзажды элестетүүсү боюнча тартат.

Сабактын жабдылышы: Ватман, гуашь, акварель, маркер

Сабактын тиби: Аралаш сабак

Сабактын жүрүшү:

№	Сабактын этаптары	Мугалимдердин иш-аракети	Окуучулардын иш-аракети	Баалоо
1	Уюштуруу	Окуучуларды жоктоо, журнал толтуруу, классты даярдоо	Окуучулар сабакка керектүү материалдарды даярдашат. Дежур жок окуучуларды айтат	Калыптандыруучу баалоо
2	Өтүлгөн теманы суроо			Жеке баалоо
3	Жаңы теманы түшүндүрүү	<p>Сабакка көңүл буруучу оюн өткөрөт же кырдаал түзөт. Жаңы теманы баяндап түшүндүрүп берүү Айлана чөйрөнү коргоо – бул ар кандай илим бутактарынын изилдөөлөрүн, жетишкендиктерин колдонуп жаратылышты булгабай, аны баштапкы абалындай таза сактоо аракетинде жасалган иш-чаралар системасы. Балдар бүгүнкү сабагыбыз башка сабактардан айырмаланып группаларга бөлүнүп иштейбиз. Ар бир топ вотманга “Айлана чөйрөнү жашылдандыруу-бул биздин милдетибиз” деген темада дубал газета жасап аны чечмелеп беришет.</p>	Оюнга же талкууга катышышат. Суроолорго жооп беришет. Суроо беришет. Жаны тема боюнча маалыматтарды алышат жана иш жүргүзүшөт.	Жеке баалоо, калыптандыруучу баалоо
5	Бышыктоо	Мугалим талкуу уюштурат. Өтүлгөн темада тапшырма берет.	Окуучулар берилген тапшырманы аткарышат.	Окуучулардын бирин бири баалайт
6	Баалоо	Жыйынтыктайт, баалайт		Жыйынтыктоочу баалоо
7	Үйгө тапшырма	Үйгө тапшырма берилет	майрамдык маанайды түшүндүргөн композиция:	



МАМУ ПОЗДРАВЛЯЕМ





Сабактын темасы: “Дизайн” Кагаз пластикасы (архитектура).

Дата: _____ **көркөм өнөр 7-класс**

№	Сабактын максаты	Мазмуну	Көрсөткүчтөр
1	Билим берүүчүлүк	Кагаз пластикасы жөнүндө маалымат ала алышат	Кагаз пластикасы жөнүндө маалымат ала алышса
2	Өнүктүрүүчүлүк	Өз алдынча иш аткара алышат	Өз алдынча иш аткара алышса
3	Тарбиялык	Өй жүгүртуусүн кеңейте алышат	Өй жүгүртуусүн кеңейте алышса

Сабакта төмөндөгүдөй компетенттүүлүктү калыптандырышат.

№	Негизги компотенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа	Предметтик компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа
1	Маалыматтык	Сапаттуу натыйжага жетиш үчүн жаңы идеяларды жаратып иштейт.	Эстетикалык компетенттүүлүк	интерьерди жасалгалоодо даяр скульптуралык иштерди пайдаланат.
2	Социалдык коммуникативдик	Дизайндын жаралуу тарыхы жана бугүнкү күндөгү орду жөнүндө маалымат алышат	Баалуулук компетенттүүлүгү	скульптуранын белгилүү чыгармалары тууралуу айтып берет
3	Өзүн өзү өнүктүрүү, көйгөйлөрдү чечүү	Кагаз пластикасы боюнча иш аткарышат	Чыгармачылык компетенттүүлүк	табигый жана химиялык боёкторду колдонуунун жана скульптураны бышыруунун жөнөкөй технологиялары тууралуу айтып берет

Сабактын жабдылышы: Апликация, формат А-4, кайчы, клей ж.б.

Сабактын тиби: Аралаш сабак

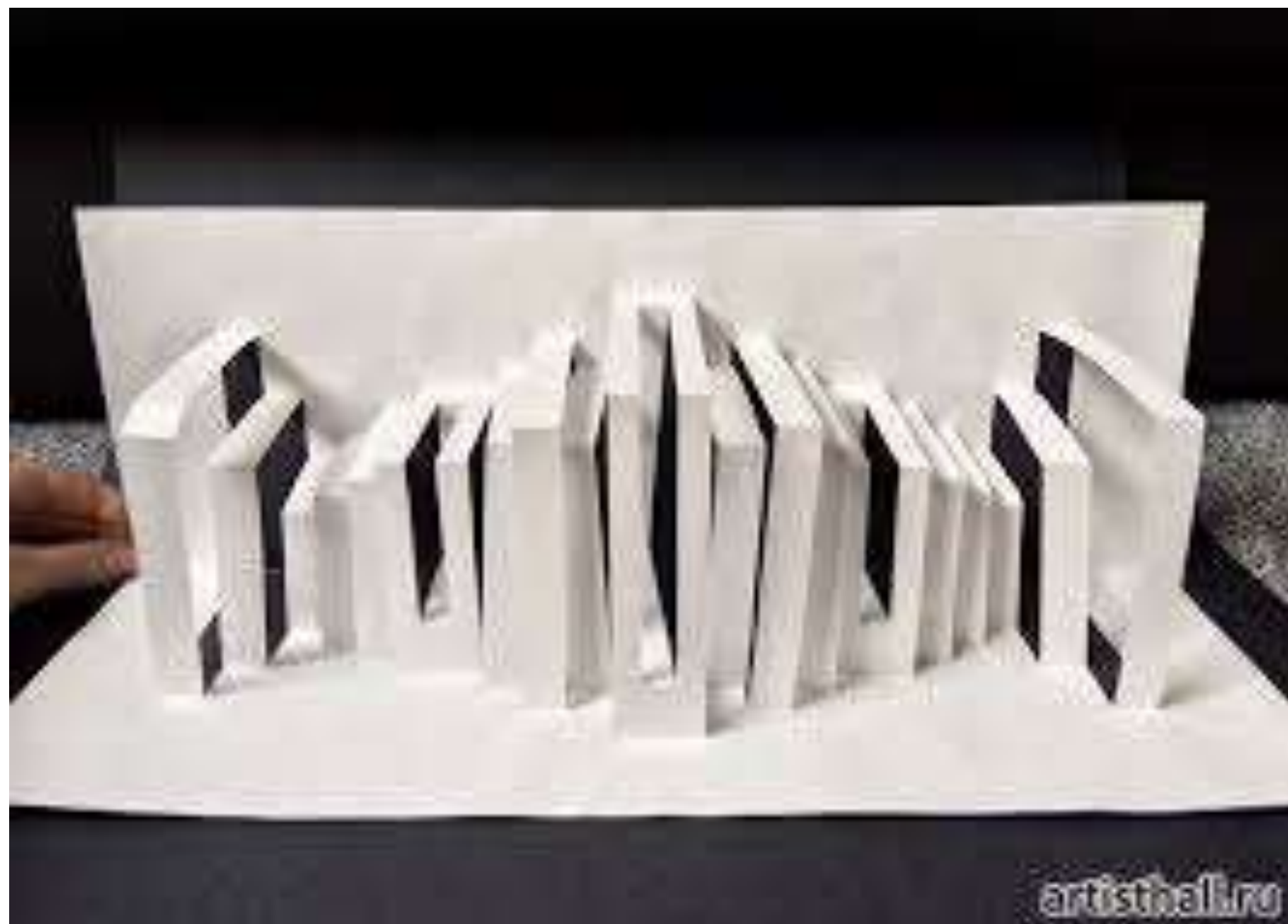
Сабактын жүрүшү:

№	Сабактын этаптары	Мугалимдердин иш-аракети	Окуучулардын иш-аракети	Баалоо

1	Уюштуруу	Окуучуларды жоктоо, журнал толтуруу, классты даярдоо	Окуучулар сабакка керектүү материалдарды даярдашат. Дежур жок окуучуларды айтат	Калыптандыруучу баалоо
2	Өтүлгөн теманы суроо			Жеке баалоо
3	Жаңы теманы түшүндүрүү	<p>Сабакка көңүл буруучу оюн өткөрөт же кырдаал түзөт.</p> <p>Жаңы теманы баяндап түшүндүрүп берүү</p> <p>Дизайн (англисче design, сөзмө – чийүү, долбоор, өндүрүү, немисче gestaltbng, италянча desegno, французча dessign industriel) – предметтик чөйрөнү долбоорлоонун өзгөчө ыкмасы мында объектке анын негизги милдеттери менен бирдикте, сулуулук, максатка ылайыктуулук, үнөмдүүлүк, баса көрсөтүлгөн функционалдуулугу (же функцияларынын көптүгү), объектти пайдалануудагы физиологиялык жана психологиялык ыңгайлуулук, анын так социалдык ориентациясы сыяктуу өз ара байланыштуу сапаттар комплекси кошо берилет. Д-ды чыгармачылык иликтөөнүн – функциядан формага, формадан функцияга деген эки багыты бир бүтүндүктө каралат.</p>	Оюнга же талкууга катышышат. Суроолорго жооп беришет. Суроо беришет. Жаңы тема боюнча маалыматтарды алышат жана иш жүргүзүшөт.	Жеке баалоо, калыптандыруучу баалоо
5	Бышыктоо	Мугалим талкуу уюштурат. Өтүлгөн темада тапшырма берет.	Окуучулар берилген тапшырманы аткарышат.	Окуучулардын бирин бири баалайт
6	Баалоо	Жыйынтыктайт, баалайт		Жыйынтыктоочу баалоо
7	Үйгө тапшырма	Үйгө тапшырма берилет	Кагаз пластикасы (открытка, архитектура).	







Сабактын темасы: “Ата Мекенди коргоо”. Согуштук (боталдык) жанр

Дата: _____ **көркөм өнөр 7-класс**

№	Сабактын максаты	Мазмуну	Көрсөткүчтөр
1	Билим берүүчүлүк	“Ата мекенди коргоо” патриоттук маалыматтарды алышат	“Ата мекенди коргоо” патриоттук маалыматтарды алышса
2	Өнүктүрүүчүлүк	Батылдык жанрларды жаратышат	Батылдык жанрларды жаратышса
3	Тарбиялык	Патриоттукка тарбияланышат	Патриоттукка тарбияланышса

Сабакта төмөндөгүдөй компетенттүүлүктү калыптандырышат.

№	Негизги компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа	Предметтик компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа
1	Маалыматтык	Өзүнүн чыгармасында эпостогу каармандарды образдуу сүрөттөйт.	Эстетикалык компетенттүүлүк	интерьерди жасалгалоодо даяр скульптуралык иштерди пайдаланат.
2	Социалдык коммуникативдик	Патриоттук маалыматтар менен таанышышат	Баалуулук компетенттүүлүгү	скульптуранын белгилүү чыгармалары тууралуу айтып берет
3	Өзүн өзү өнүктүрүү, көйгөйлөрдү чечүү	Патриоттук чыгарма жаратышат	Чыгармачылык компетенттүүлүк	табигый жана химиялык боёкторду колдонуунун жана скульптураны бышыруунун жөнөкөй технологиялары тууралуу айтып берет

Сабактын жабдылышы: Манас эпосу. (тандалган жыйнак), иллюстративдүү материалдар, альбом, карандаш, акварель.

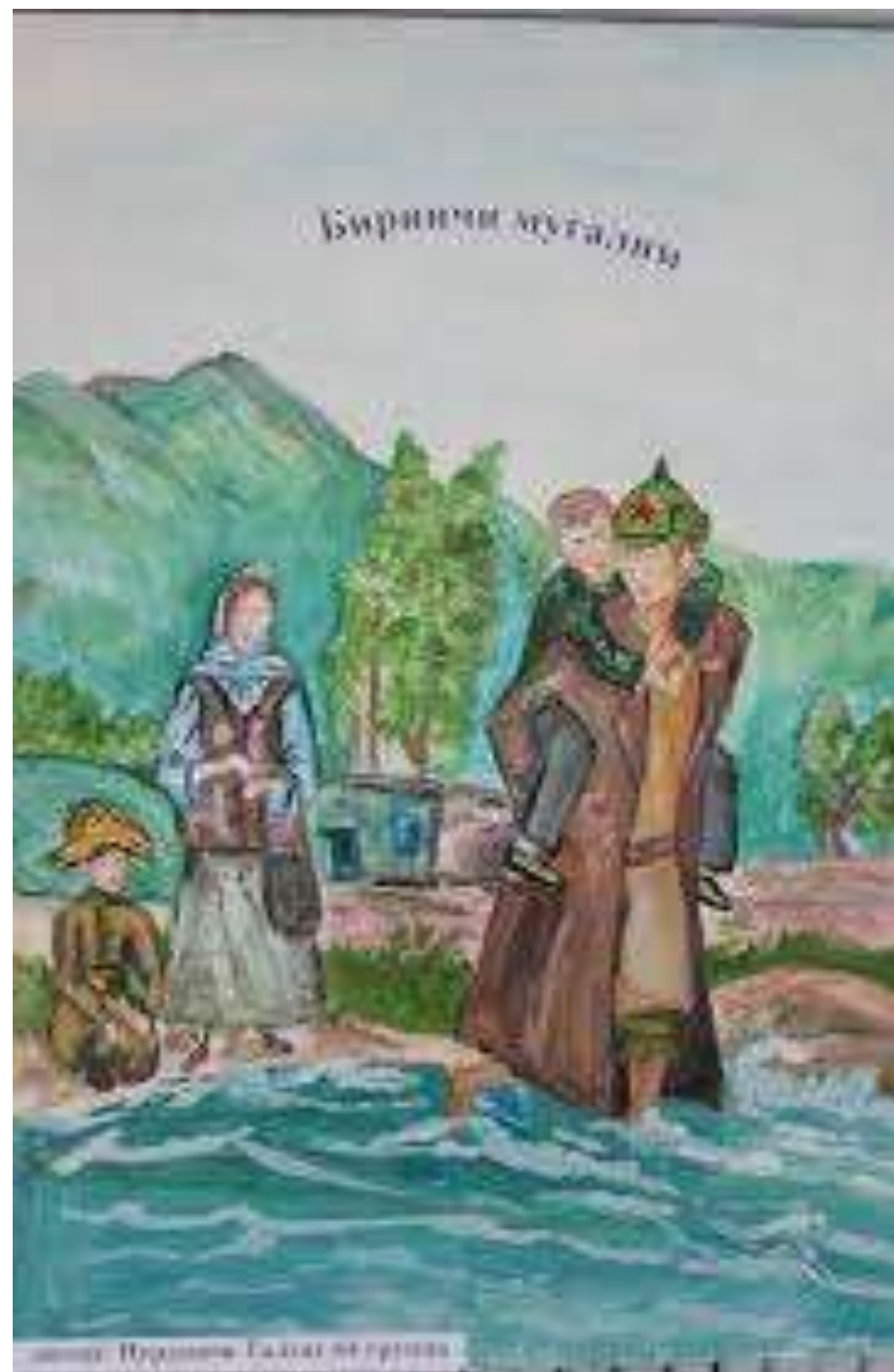
Сабактын тиби: Аралаш сабак

Сабактын жүрүшү:

№	Сабактын этаптары	Мугалимдердин иш-аракети	Окуучулардын иш-аракети	Баалоо
1	Уюштуруу	Окуучуларды жоктоо, журнал толтуруу,	Окуучулар сабакка	Калыптандыруучу

		классты даярдоо	керектүү материалдарды даярдашат. Дежур жок окуучуларды айтат	баалоо
2	Өтүлгөн теманы суроо			Жеке баалоо
3	Жаңы теманы түшүндүрүү	<p>Сабакка көңүл буруучу оюн өткөрөт же кырдаал түзөт. Жаңы теманы баяндап түшүндүрүп берүү Ата журт – бул ата-эне, үй бүлө, анан да ачык асман. Демек Ата-Журттун коргоочусу болуу – ардактуу жана жооптуу. Ошондуктан жоокерлер ар бирибиз үчүн өтө ыйык болгон ар-намыс, антка бек туруу, Мекенди сүйө билүү деген түшүнүктөрдү муундан-муунга ата мурасы катары өткөрүп келет. Ар бир жаран үчүн Ата-Журттун кызыкчылыгын коргоодон өткөн ыйык жана акыйкат милдет жок.</p> <p>Ата-Мекенди коргоочулардын күнү – армиядагы катаал кызматты өтөшкөн каарман жана эрктүү адамдардын гана эмес, бүгүн ар бирибиздин бейкутчулугубузду жана тынчтыгыбызды сактап, катарда кызмат өтөп тургандардын майрамы.</p> <p>Бул биздин өлкөгө берилүү менен кызматын ак өтөп жаткандардын, бүткүл күчүн жана билимин, кубат-демин жана талантын анын гүлдөп өнүгүшүнө арнагандардын, кандай гана учурда болбосун Ата-Журт алдындагы өзүнүн ыйык милдетин аткарууга белен тургандардын майрамы</p>	<p>Оюнга же талкууга катышышат. Суроолорго жооп беришет. Суроо беришет. Жаны тема боюнча маалыматтарды алышат жана иш жүргүзүшөт.</p>	<p>Жеке баалоо, калыптандыруучу баалоо</p>

5	Бышыктоо	Мугалим талкуу уюштурат. Өтүлгөн темада тапшырма берет.	Окуучулар берилген тапшырманы аткарышат.	Окуучулардын бирин бири баалайт
6	Баалоо	Жыйынтыктайт, баалайт		Жыйынтыктоочу баалоо
7	Үйгө тапшырма	Үйгө тапшырма берилет		





Сабактын темасы: Көркөм өнөр жана музыка дүйнөсүнө арналган композиция.

Дата: _____ **көркөм өнөр 7-класс**

№	Сабактын максаты	Мазмуну	Көрсөткүчтөр
1	Билим берүүчүлүк	Көркөм өнөрү музыка дүйнөсү менен болгон байланышын аныкташат	Көркөм өнөрү музыка дүйнөсү менен болгон байланышын аныкташса
2	Өнүктүрүүчүлүк	Музыкалык аспаптарды сүрөтүн тартышат	Музыкалык аспаптарды сүрөтүн тартышса
3	Тарбиялык	Тарыхый маалыматтарга маани брүүнү үйрөнүшөт	Тарыхый маалыматтарга маани брүүнү үйрөнүшсө

Сабакта төмөндөгүдөй компетенттүүлүктү калыптандырышат.

№	Негизги компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа	Предметтик компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа
1	Маалыматтык	Улуттук музыка-лык аспаптын колдонуу ыкма-сын билип, аны чагылдырат.	Эстетикалык компетенттүүлүк	графикалык иштерди аткарууда негизги эрежелерди (чекиттер, ак тактар, силуэт) колдонуу менен натурадан пейзажды тартат
2	Социалдык коммуникативдик	Улуттук музыкалык аспаптардын жаралуу тарытарын үйрөнүп көркөмдөп сүрөт тартышат	Баалуулук компетенттүүлүгү	сүрөт искусствосунун чыгармаларынын түрлөрү жана жанрлары боюнча талдоого алат.
3	Өзүн өзү өнүктүрүү, көйгөйлөрдү чечүү	Көркөм пейзаж жаратышат	Чыгармачылык компетенттүүлүк	китеп дизайнын жасалгалоодо шрифттерди тандап чагылдырат.

Сабактын жабдылышы: Улуттук музыкалык аспаптар, слайддар, альбом, карандаш, акварель, гуашь

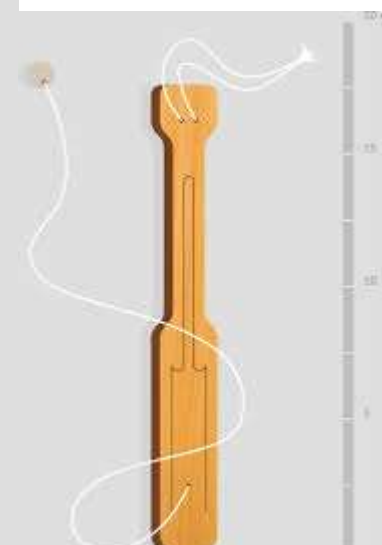
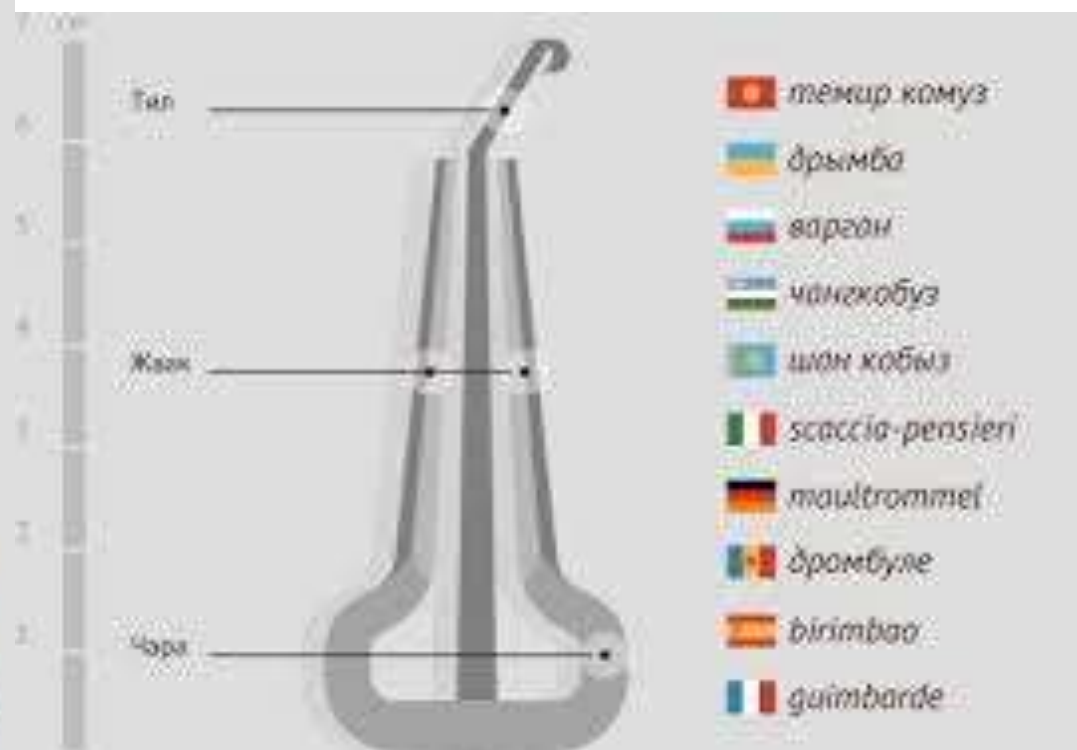
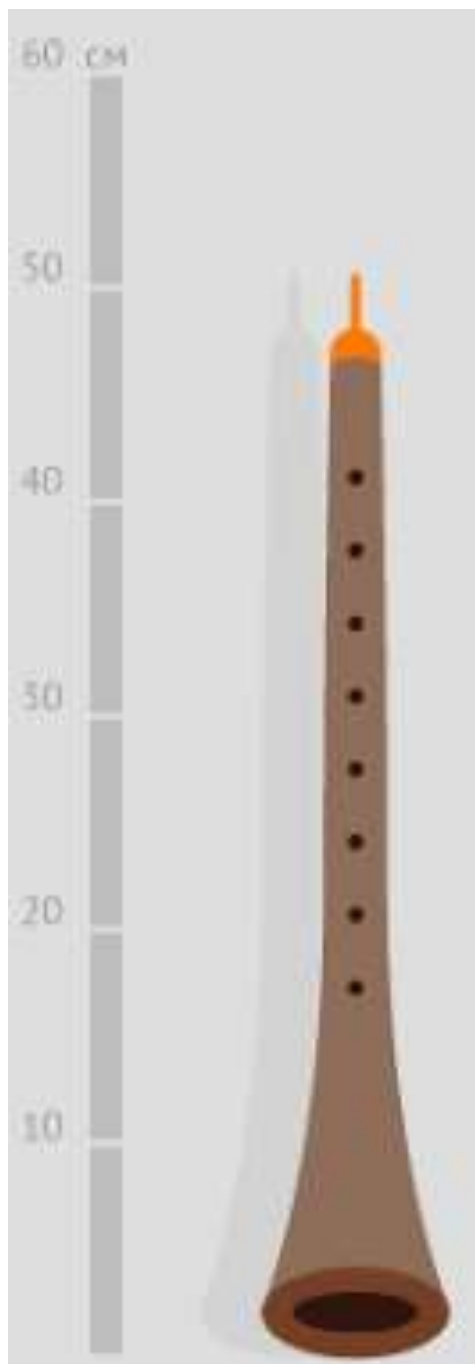
Сабактын тиби: Аралаш сабак

Сабактын жүрүшү:

№	Сабактын	Мугалимдердин иш-аракети	Окуучулардын иш-	Баалоо
---	----------	--------------------------	------------------	--------

	этаптары		аракети	
1	Уюштуруу	Окуучуларды жоктоо, журнал толтуруу, классты даярдоо	Окуучулар сабакка керектүү материалдарды даярдашат. Дежур жок окуучуларды айтат	Калыптандыруучу баалоо
2	Өтүлгөн теманы суроо			Жеке баалоо
3	Жаңы теманы түшүндүрүү	<p>Сабакка көңүл буруучу оюн өткөрөт же кырдаал түзөт.</p> <p>Жаңы теманы баяндап түшүндүрүп берүү</p> <p>Комуз – кыргыз элинин чертме кылдуу музыкалык аспабы. Түрк элдеринде тартма, кылдуу жанакакма кобус (хобус), кобус (хомуз), кумуз деп аталган аспаптар бар. Бул комуздун эң байыркы музыкалык аспап экендигин далилдейт. Комуз өрүк, алмурут карагай, арча жапан, тал өңдүү экме жана жапайы жыгачтардан чабылат. Жалбырактары күбүлгөн жана мөмөсүбышкан кезде кыйылган жыгач сомдолуп, сууга кайнатылып, анан ышталган. Комуз баш, моюн, тулку, чара, калпак, тепкек, үч кулак, үч кылдан турат. Кулагы өрүктөн, арчадан же мүйүздөн жасалат, ал эми кылы көбүнчө эки тиштүү кыргыз койлорунун ичегисинен бир кыл гана жасашкан.</p> <p>Кыл кыяк – улуттук кылдуу, жаалуу музыкалык аспап. Ал негизинен кулак, чара, моюн, куткун, тээк жана башка бөлүктөрдөн турат. Тулкусу көк арчадан, өрүктөн, сом жыгачтан чабылат. Узундугу – 65-70 см. Моюну кыска, беренеси жок. Добуш чыгаруу чарасы тең бөлүнгөн алмурут сыяктуу. Анын жарымы төөнүн териси менен капталат. Алдына туурасынан кичинекей ичке жыгачтан бертик (төшөгүч) коюлат. Капкактын ортосунан төмөн карай ичке кайыш тартылып, чарасына бекитилет. Кыл кыяктын тээги үч бурчтук формасында эки ача жыгачтан куткуну кайыш же булгаарыдан эки тилинип жасалып, ага кыл тартылат. Аспапты аттын куйрук кылы тартылган жаа менен жанып ойнойт. Кылды аспапка тагаарда</p>	Оюнга же талкууга катышышат. Суроолорго жооп беришет. Суроо беришет. Жаңы тема боюнча маалыматтарды алышат жана иш жүргүзүшөт.	Жеке баалоо, калыптандыруучу баалоо

		аны таза жууп, карагайдын чайырын сүйкөйт. Кана балдар дагы кайсыл улуттук музыкалык аспаптар бар экенини альбомго тартабыз.		
5	Бышыктоо	Мугалим талкуу уюштурат. Өтүлгөн темада тапшырма берет.	Окуучулар берилген тапшырманы аткарышат.	Окуучулардын бирин бири баалайт
6	Баалоо	Жыйынтыктайт, баалайт		Жыйынтыктоочу баалоо
7	Үйгө тапшырма	Үйгө тапшырма берилет	Улуттук музыкалык аспаптар	



Сабактын темасы: “Кыргыз жери” (пейзаж). Монотипия техникасы.

Дата: _____ **көркөм өнөр 7-класс**

№	Сабактын максаты	Мазмуну	Көрсөткүчтөр
1	Билим берүүчүлүк	Монотипия техникасы жөнүндө маалымат алышат	Монотипия техникасы жөнүндө маалымат алышса
2	Өнүктүрүүчүлүк	Монотипия техникасы менен “Кыргыз жери” деген темадар пейзаж жаратышат	Монотипия техникасы менен “Кыргыз жери” деген темадар пейзаж жаратышса
3	Тарбиялык	Өз алдынча изденүүгө үйрөнүшөт	Өз алдынча изденүүгө үйрөнүшсө

Сабакта төмөндөгүдөй компетенттүүлүктү калыптандырышат.

№	Негизги компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа	Предметтик компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа
1	Маалыматтык	Кыргыз жеринин сулуулугун чыгармасы аркылуу чагылдырат.	Эстетикалык компетенттүүлүк	графикалык иштерди аткарууда негизги эрежелерди (чекиттер, ак тактар, силуэт) колдонуу менен натурадан пейзажды тартат
2	Социалдык коммуникативдик	Монотипия техникасын жаралуу тарыха жана бүгүнкү күндөгү орду жөнүндө билишет	Баалуулук компетенттүүлүгү	сүрөт искусствосунун чыгармаларынын түрлөрү жана жанрлары боюнча талдоого алат.
3	Өзүн өзү өнүктүрүү, көйгөйлөрдү чечүү	Өз алдынча пейзаж жаратышат	Чыгармачылык компетенттүүлүк	китеп дизайнын жасалгалоодо шрифтерди тандап чагылдырат.

Сабактын жабдылышы: Слайддар, жип, гуашь, акварель, кыл калем.

Сабактын тиби: Аралаш сабак

Сабактын жүрүшү:

№	Сабактын	Мугалимдердин иш-аракети	Окуучулардын иш-	Баалоо
---	----------	--------------------------	------------------	--------

	этаптары		аракети	
1	Уюштуруу	Окуучуларды жоктоо, журнал толтуруу, классты даярдоо	Окуучулар сабакка керектүү материалдарды даярдашат. Дежур жок окуучуларды айтат	Калыптандыруучу баалоо
2	Өтүлгөн теманы суроо			Жеке баалоо
3	Жаңы теманы түшүндүрүү	Сабакка көңүл буруучу оюн өткөрөт же кырдаал түзөт. Жаңы теманы баяндап түшүндүрүп берүү Монотипия (грекче monos – бир, typos – из) – тактанын үстүн ар кандай механикалык жана техникалык аракеттер менен иштетпеген гравюранын ар кандай түрлөрүнөн кескин айырмаланган, басма менен байланыштуу графикалык техниканын өзгөчө түрү. М. техникасынын башкы милдети боёкту кол менен тептегиз тактанын үстүнө жаткыруу жана аны станокто басмалап алуу. Алынган из, сүрөт дайыма бир нускада кайталангыс болот.	Оюнга же талкууга катышышат. Суроолорго жооп беришет. Суроо беришет. Жаңы тема боюнча маалыматтарды алышат жана иш жүргүзүшөт.	Жеке баалоо, калыптандыруучу баалоо
5	Бышыктоо	Мугалим талкуу уюштурат. Өтүлгөн темада тапшырма берет.	Окуучулар берилген тапшырманы аткарышат.	Окуучулардын бирин бири баалайт
6	Баалоо	Жыйынтыктайт, баалайт		Жыйынтыктоочу баалоо
7	Үйгө тапшырма	Үйгө тапшырма берилет	Пейзаж жанры. (графика, живопись)	



Монстипией занимаются художники, верящие в чудо

✿ **Пейзажи в технике**



Сабактын темасы: “Улуттук куурчактар жана кийимдер”

Дата: _____ **көркөм өнөр 7-класс**

№	Сабактын максаты	Мазмуну	Көрсөткүчтөр
1	Билим берүүчүлүк	Улуттук куурчактар жана кийимдердин жаралуу тарыхы жөнүндө маалымат алышат	Улуттук куурчактар жана кийимдердин жаралуу тарыхы жөнүндө маалымат алышса
2	Өнүктүрүүчүлүк	Өз алдынча куурчак жана кийимдер жаратышат	Өз алдынча куурчак жана кийимдер жаратышса
3	Тарбиялык	Тарыхый баалуулуктардын баалай билүүгө тарбияланышат	Тарыхый баалуулуктардын баалай билүүгө тарбияланышса

Сабакта төмөндөгүдөй компетенттүүлүктү калыптандырышат.

№	Негизги компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа	Предметтик компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа
1	Маалыматтык	Эскизин түзүп, өз алдынча көркөмдөйт жана кызыктуу үлгүлөрүн аткара алат.	Эстетикалык компетенттүүлүк	графикалык иштерди аткарууда негизги эрежелерди (чекиттер, ак тактар, силуэт) колдонуу менен натурадан пейзажды тартат
2	Социалдык коммуникативдик	Улуттук баалуулуктар менен танышышат	Баалуулук компетенттүүлүгү	сүрөт искусствосунун чыгармаларынын түрлөрү жана жанрлары боюнча талдоого алат.
3	Өзүн өзү өнүктүрүү, көйгөйлөрдү чечүү	Куурчактарды жана улуттук кийимдердин эскизин жасашат	Чыгармачылык компетенттүүлүк	китеп дизайнын жасалгалоодо шрифттерди тандап чагылдырат.

Сабактын жабдылышы: Слайддар, плакаттар, журналдар, карандаш, акварель, гуашь.

Сабактын тиби: Аралаш сабак

Сабактын жүрүшү:

№	Сабактын	Мугалимдердин иш-аракети	Окуучулардын иш-	Баалоо
---	----------	--------------------------	------------------	--------

	этаптары		аракети	
1	Уюштуруу	Окуучуларды жоктоо, журнал толтуруу, классты даярдоо	Окуучулар сабакка керектүү материалдарды даярдашат. Дежур жок окуучуларды айтат	Калыптандыруучу баалоо
2	Өтүлгөн теманы суроо			Жеке баалоо
3	Жаңы теманы түшүндүрүү	<p>Сабакка көңүл буруучу оюн өткөрөт же кырдаал түзөт.</p> <p>Жаңы теманы баяндап түшүндүрүп берүү</p> <p>Кыргыз элинин эзелтен бери келе жаткан өнөрлөрүнүн бири бул куурчак жасоо. Курчак жасоонунун тарыхына кайрылсак кыргыз эли көчмөн калк болуп жашагандыктан көпчүлүк буюмдары кийизден жасалган ошондой эле куурчактарды кийизден жасашкан. Куурчактарды негизинен аялдар кыздарына жасап беришчү. Ар бир элдин улуттук баалуулуктары болгондой куурчак жасоо кыргыз элинин баалуулуктардын бири болуп саналат. Бүгүнкү күндө куурчак жасоо өнөрү кайрадан үйрөтүлүп жандандырылды.</p> <p>Ар бир эл өзүнүн туусу, герби, гимни жана ошолор менен бирге улуттук кийими менен айырмаланып турушат.</p> <p>Улуттук кийимибиздин өзүнчө тарыхы бар. Аларга түшүрүлгөн оймолор ар бир өзүнчө мааниге ээ. Кана балдар төмөнкү сүрөттөрдү какрап чыгып өз алдынча</p>	<p>Оюнга же талкууга катышышат. Суроолорго жооп беришет. Суроо беришет. Жаңы тема боюнча маалыматтарды алышат жана иш жүргүзүшөт.</p>	Жеке баалоо, калыптандыруучу баалоо

		куурчак жана кийимдердин эскиздерин жаратайлы.		
5	Бышыктоо	Мугалим талкуу уюштурат. Өтүлгөн темада тапшырма берет.	Окуучулар берилген тапшырманы аткарышат.	Окуучулардын бирин бири баалайт
6	Баалоо	Жыйынтыктайт, баалайт		Жыйынтыктоочу баалоо
7	Үйгө тапшырма	Үйгө тапшырма берилет	“Улуттук куурчактар жана кийимдер”	



Сабактын темасы: “Нумизматика” (тыйын, медаль).

Дата: _____ **көркөм өнөр 7-класс**

№	Сабактын максаты	Мазмуну	Көрсөткүчтөр
1	Билим берүүчүлүк	Нумизматика илими жөнүндө маалымат алышат	Нумизматика илими жөнүндө маалымат алышса
2	Өнүктүрүүчүлүк	Нумизматика илимин көркөм өнөрүндөгү ролу жөнүндө билишет	Нумизматика илимин көркөм өнөрүндөгү ролу жөнүндө билишсе
3	Тарбиялык	Тарыхы баалуулуктарды баалоого үйрөнүшөт	Тарыхы баалуулуктарды баалоого үйрөнүшсө

Сабакта төмөндөгүдөй компетенттүүлүктү калыптандырышат.

№	Негизги компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа	Предметтик компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа
1	Маалыматтык	“Нумизматика” менен чыгармачылык идеяларын жаратат.	Эстетикалык компетенттүүлүк	графикалык иштерди аткарууда негизги эрежелерди (чекиттер, ак тактар, силуэт) колдонуу менен натурадан пейзажды тартат
2	Социалдык коммуникативдик	Нумизматика илимин тарыхын жана бүгүнкү жашоодогу ордун билишет	Баалуулук компетенттүүлүгү	сүрөт искусствосунун чыгармаларынын түрлөрү жана жанлары боюнча талдоого алат.
3	Өзүн өзү өнүктүрүү, көйгөйлөрдү чечүү	Фантазиясы менен чыгарма жаратышат	Чыгармачылык компетенттүүлүк	китеп дизайнын жасалгалоодо шрифттерди тандап чагылдырат.

Сабактын жабдылышы: Тыйындар, медалдар, циркуль, карандаштар, акварель

Сабактын тиби: Аралаш сабак

Сабактын жүрүшү:

№	Сабактын этаптары	Мугалимдердин иш-аракети	Окуучулардын иш-аракети	Баалоо
1	Уюштуруу	Окуучуларды жоктоо, журнал толтуруу, классты даярдоо	Окуучулар сабакка керектүү материалдарды даярдашат. Дежур жок окуучуларды айтат	Калыптандыруучу баалоо
2	Өтүлгөн теманы суроо			Жеке баалоо
3	Жаңы теманы түшүндүрүү	<p>Сабакка көңүл буруучу оюн өткөрөт же кырдаал түзөт.</p> <p>Жаңы теманы баяндап түшүндүрүп берүү</p> <p>Нумизматика (от лат. <i>numisma</i>, б.-грек. νόμισμα — тыйын) – тыйын жана акча-товар мамилелерин үйрөтүүчү тарых илиминин көмөкчү бөлүгү.</p> <p>Алгачкы баскычы тыйын чогултуудан башталган. Орто кылымдарда Европанын шаарларында антикалык (байыркы римдик, гректик) тыйындардын менчик коллекциялары пайда болгон. Тыйын чогултуу, эски тыйындардын жоголуп турушу тыйын тарыхын окуп-үйрөнүүгө түрткү болгон. Коллекция ээлери окумуштуулардын жардамы менен тыйындарды сүрөттөп, каталог түзүп изилдешкен. Чоң коллекцияларды сактай турган «мюнцкабинеттер» пайда болгон. Кийинки баскычта тыйындардын илимий классификациясы жана нумизматикалык материалдардын алгачкы изилдөөлөрү калыптанган.</p> <p>Кагаз акчалары (биотистика), медалдарды, ордендерди, жетондорду, значокторду (фолеристика) изилдөө да</p>	<p>Оюнга же талкууга катышышат. Суроолорго жооп беришет. Суроо беришет. Жаңы тема боюнча маалыматтарды алышат жана иш жүргүзүшөт.</p>	<p>Жеке баалоо, калыптандыруучу баалоо</p>

нумизматикага кирет.

Нумизматика тарых илиминин көмөкчү бөлүгү катары тарых, археология, саясий экономика, искусство жана тил проблемаларын чечүүдө маанилүү маалыматтарды берет. Товар-акча мамилелерин окуп-үйрөнүүдө нумизматика өз алдынча илим катары каралат. Нумизматиканын негизги милдети – акча системасын жана анын тарыхый доорлордогу өнүгүү процессин талдоо, ошондой эле бул жагынан алганда, нумизматика өлчөө-чендер жана [таразалар](#) жөнүндөгү [метрология илими](#) менен айкалышып кетет. Нумизматиканын негизги изилдөө методдорунун бири – тыйын салыктарынын (казыналарынын) жана өз алдынча табылган тыйындардын топографиясын түзүү. Натыйжада, байыркы соода жолдору, мамлекеттердин тыйын чыгаруу техникасы, өзгөчөлүктөрү, чыгарган жерлери, хронологиясы аныкталат. [Археологиялык табылгалардын](#) жашын аныктоодо нумизматикалык табылгалардын мааниси зор.

Нумизматика илиминде атайын кабыл алынган терминдер да колдонулат. Мисалы;

1. [аверс](#) – тыйындын бет маңдай жагы (адатта тыйынды чыгарган мамлекеттин герби же мамлекет башчысынын портрети түшүрүлөт);
2. [реверс](#) – тыйындын арткы бети;
3. [гурт](#) – тыйындын кыры (жылмакай, сүрөт же жазуу түшүрүлүп, жасалма тыйын чыгарууну татаалдантат);
4. [монета талаасы](#) – тыйындын эки жак бети;
5. [легенда](#) – тыйындагы жазуу;
6. [номинал](#) – тыйындын белгиленген баасы;
7. [лигатура](#) – күмүш, алтын, платина тыйындардагы баалуу эмес металлдын кошулмасы; [#монеталык киреше](#) – тыйындын номиналы менен тыйынды даярдоого кеткен баанын ортосундагы айырмачылык. Тыйын даярдалган металлдын баасы кошо

		эсептелет.		
5	Бышыктоо	Мугалим талкуу уюштурат. Өтүлгөн темада тапшырма берет.	Окуучулар берилген тапшырманы аткарышат.	Окуучулардын бирин бири баалайт
6	Баалоо	Жыйынтыктайт, баалайт		Жыйынтыктоочу баалоо
7	Үйгө тапшырма	Үйгө тапшырма берилет	Тыйын, медаль	



Сабактын темасы: Улуттук баалуулуктар боюнча аткарылган иштер Көргөзмө уюштуруу.

Дата: _____ **көркөм өнөр 7-класс**

№	Сабактын максаты	Мазмуну	Көрсөткүчтөр
1	Билим берүүчүлүк	Улуттук баалуулуктар жөнүндө алган билимдерин көбөйтүшөт	Улуттук баалуулуктар жөнүндө алган билимдерин көбөйтүшө
2	Өнүктүрүүчүлүк	Улуттук баалуулуктар боюнча аткарган иштерин жыйынтыкташат	Улуттук баалуулуктар боюнча аткарган иштерин жыйынтыкташа
3	Тарбиялык	Улуттук баалуулуктарды балоого үйрөнүшөт	Улуттук баалуулуктарды балоого үйрөнүшө

Сабакта төмөндөгүдөй компетенттүүлүктү калыптандырышат.

№	Негизги компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа	Предметтик компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа
1	Маалыматтык	Эң мыкты аткарылган чыгармалары боюнча жактай алат.	Эстетикалык компетенттүүлүк	графикалык иштерди аткарууда негизги эрежелерди (чекиттер, ак тактар, силуэт) колдонуу менен натурадан пейзажды тартат
2	Социалдык коммуникативдик	Улуттук баалуулуктардын бүгүнкү күндөгү ролун билишет	Баалуулук компетенттүүлүгү	сүрөт искусствосунун чыгармаларынын түрлөрү жана жанрлары боюнча талдоого алат.
3	Өзүн өзү өнүктүрүү, көйгөйлөрдү чечүү	“Улуттук баалуулуктар боюнча аткарылган иштер” Көргөзмө уюштуруу	Чыгармачылык компетенттүүлүк	китеп дизайнын жасалгалоодо шрифтерди тандап чагылдырат.

Сабактын жабдылышы: Иштелген иштердин жыйындысы

Сабактын тиби: Аралаш сабак

Сабактын жүрүшү:

№	Сабактын	Мугалимдердин иш-аракети	Окуучулардын иш-	Баалоо
---	----------	--------------------------	------------------	--------

	этаптары		аракети	
1	Уюштуруу	Окуучуларды жоктоо, журнал толтуруу, классты даярдоо	Окуучулар сабакка керектүү материалдарды даярдашат. Дежур жок окуучуларды айтат	Калыптандыруучу баалоо
2	Өтүлгөн теманы суроо			Жеке баалоо
3	Жаңы теманы түшүндүрүү	<p>Сабакка көңүл буруучу оюн өткөрөт же кырдаал түзөт.</p> <p>Жаңы теманы баяндап түшүндүрүп берүү</p> <p>Ар бир улуттун, элдин туу туткан, төп көргөн ал муздактан бери аздектеп, эненин сүтү, бешиктеги ыры менен атанын кеби, нарктуу санжыралары менен укумдан-тукумга, атадан балага сакталып, өтүп келе жаткан баалуулуктары бар. Баалуулуктар руханий жана заттык болуп бөлүнөт. Кыргыз элинин байыртадан бери сактап келе жаткан баалуулуктары көп. Биздин тарыхыбыз, тилибиз, динибиз, маданиятыбыз, салт-санаабыз, тарыхый эстеликтерибиз ушуга окшогон көптөгөн баалуулуктарга байбыз. Бирок доор алмашкан сайын, баалуулуктар өзүнүн ордун жоготуп, коом өзгөргөн сайын баалуулуктарга болгон көз караштар өзгөрүп бара жатат. Ааламдашуу заманында, интернет доорунда биз, кыргыз эли бир коомдук (структурадан) башкаруудан экинчи коомдук жолго түшүп кетип бара жатабыз. Көптөгөн кыйынчылыктарды өзүбүздүн башыбыздан өткөрүп, кара күчкө таянып, кара курсакты тойгузуш үчүн эмнелерди кылган жокпуз. Советтер Союзу урагандан кийин мурда атеист болуп жүргөн адамдардын көпчүлүгү “дин сүзүлөт бирок үзүлбөйт” деп көпчүлүгү динге кайтышты. 1991-жылга чейин материалдык баалуулукка көп көңүл бурулуп келген болсо, эгемендиктен кийин руханий баалуулуктарга көп көңүл бурула баштады. Лениндин эстелигине гүл коюп аны карап аздектегендер, ордуна Манас баатырдын айкелин коюп, биз Манас деп ураан</p>	<p>Оюнга же талкууга катышышат. Суроолорго жооп беришет. Суроо беришет. Жаңы тема боюнча маалыматтарды алышат жана иш жүргүзүшөт.</p>	Жеке баалоо, калыптандыруучу баалоо

чакырабыз дешүүдө. “Манас” эпосун түгөнбөс, бүтпөс дөөлөт деп келсек, бүгүн “Манас” эпосунун жаңы варианттары чыгып чыр болууда. Бир байбиче үчүн баалуулук “келинди келгенде көр, кемпирди өлгөндө көр” дегендей сактаган сандыгын, анын ичиндеги кийимдери, жоолуктары, жыртышы, куржуну, көшөгөсү, чолпусу, тыйыны. Өлгөндөн кийин боз үйгө илинсе, келген эл көрсө таберик кылып таратылып берсин, сообу тийсин деген жөрөлгө. Бүгүн өлгөн жерде жыртыш, кийим илмей, мал союу, үчүлүк, жетилик деген салт-санаа жоюлууда. Кыргыз тилинин өнүгүүсү, өсүүсү деп көп жылдан бери айтылып эле келе жатат. Бирок көчөдөгү жарнамалардагы кыргызча сөздөрдүн ордун орусча ээлеп, бүгүн болсо анын ордун англис сөздөрү толтуруп бара жатат. Кыргызстанда мамлекеттик жана официалдык эки тил бар. Мамлекеттик тил, кыргыз жарандары үчүн, ал эми официалдуу (орус) тили болсо Кыргызстандагы башка улуттар менен кыргыздар сүйлөшсүн жана алар өз ара сүйлөшө билсин дегендей. Кыргызстан көз карандысыз мамалекет болгуча орустарды жана славян улуттагыларды христиан, кыргыздарды, азиат улутундагыларды мусулман деп үстүртөдөн экиге бөлүп коет элек. 1991-жылдан баштап дин тутуу эркиндиги жарялангандан кийин кыргыздар мусулман, христиан, буддист, баптист болуп чыга келди. Орустардан христиан, мусулман, буддист, баптист болгондор көбөйүүдө. Япон элинде да баалуулуктар өтө көп. Бирок алар ар бир баалуулукту күндүн шартына, замандын нугуна көрө карап көрүшүп пайдалуу болгондоруп алып калып пайдасыздарын колдонбой коюшкан. Улуттук баалуулуктарыбыз күн өткөн сайын жок болуп унутулуп бараткан сыяктуу. Ооба, баалуулуктар тил, дин менен кошо өнүгөт дедик. Ушул баалуулуктар мамлекеттин өнүгүп өсүшүнө өтө чоң салымын кошот. Баалуулуктар, коомдун жана улуттун бешигинде өнүгүп жаралат. Ал дарактын көркүн ачкан мөмөлөр жана гүл сыяктуу. Өз маданиятын калыптандыра албаган жана жоготуп койгон улут, жемиш бербеген же аны жоготкон дарак сыяктуу. Бүгүн болбосо, эртең ал үйүлгөн отунга айланары

		турган иш. Ар бир кыргыз ата-бабалардын салтын үрп-адатын билип, кийинки муунга берүүсү керек. Себеби элди эл кылган, жана башка элдерден айрымалаган бул-улуттук баалуулуктар. Ошолордун ичинде, кыргыздардын баш кийимдери.		
5	Бышыктоо	Мугалим талкуу уюштурат. Өтүлгөн темада тапшырма берет.	Окуучулар берилген тапшырманы аткарышат.	Окуучулардын бирин бири баалайт
6	Баалоо	Жыйынтыктайт, баалайт		Жыйынтыктоочу баалоо
7	Үйгө тапшырма	Үйгө тапшырма берилет	Көргөзмө сабак	

Сабактын темасы: Улуттук баалуулуктар боюнча аткарылган иштер Көргөзмө уюштуруу.

Дата: _____ **көркөм өнөр 7-класс**

№	Сабактын максаты	Мазмуну	Көрсөткүчтөр
1	Билим берүүчүлүк	Улуттук баалуулуктар жөнүндө алган билимдерин көбөйтүшөт	Улуттук баалуулуктар жөнүндө алган билимдерин көбөйтүшө
2	Өнүктүрүүчүлүк	Улуттук баалуулуктар боюнча аткарган иштерин жыйынтыкташат	Улуттук баалуулуктар боюнча аткарган иштерин жыйынтыкташа
3	Тарбиялык	Улуттук баалуулуктарды балоого үйрөнүшөт	Улуттук баалуулуктарды балоого үйрөнүшө

Сабакта төмөндөгүдөй компетенттүүлүктү калыптандырышат.

№	Негизги компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа	Предметтик компетенттүүлүк	Күтүлүүчү натыйжа
1	Маалыматтык	Эң мыкты аткарылган чыгармалары боюнча жактай алат.	Эстетикалык компетенттүүлүк	графикалык иштерди аткарууда негизги эрежелерди (чекиттер, ак тактар, силуэт) колдонуу менен натурадан пейзажды тартат
2	Социалдык коммуникативдик	Улуттук баалуулуктардын бүгүнкү күндөгү ролун билишет	Баалуулук компетенттүүлүгү	сүрөт искусствосунун чыгармаларынын түрлөрү жана жанрлары боюнча талдоого алат.

3	Өзүн өзү өнүктүрүү, көйгөйлөрдү чечүү	“Улуттук баалуулуктар боюнча аткарылган иштер” Көргөзмө уюштуруу	Чыгармачылык компетенттүүлүк	китеп дизайнын жасалгалоодо шрифттерди тандап чагылдырат.
---	--	--	-------------------------------------	---

Сабактын жабдылышы: Иштелген иштердин жыйындысы

Сабактын тиби: Аралаш сабак

Сабактын жүрүшү:

№	Сабактын этаптары	Мугалимдердин иш-аракети	Окуучулардын иш-аракети	Баалоо
1	Уюштуруу	Окуучуларды жоктоо, журнал толтуруу, классты даярдоо	Окуучулар сабакка керектүү материалдарды даярдашат. Дежур жок окуучуларды айтат	Калыптандыруучу баалоо
2	Өтүлгөн теманы суроо			Жеке баалоо
3	Жаңы теманы түшүндүрүү	<p>Сабакка көңүл буруучу оюн өткөрөт же кырдаал түзөт.</p> <p>Жаңы теманы баяндап түшүндүрүп берүү</p> <p>Окуучулардын улуттук баалуулуктар боюнча жараткан чыгармалары көргөзмө катары илинет.</p> <p>Окуучуларды үч топко бөлүп бир канча тапшырмаларды аткаруу менен бирге өтүлгөн темаларды бышыктайбыз.</p> <p>1-тапшырма:</p> <p>Командалар бүгүнкү темага байланыштуу өздөрүнүн аттарын жана эмблемаларын жактап беришет. (ар бир командага эмблема жасоо жана коргоо менен бирге 8 минутадан убакыт берилет)</p> <p>2-тапшырма:</p>	Оюнга же талкууга катышышат. Суроолорго жооп беришет. Суроо беришет. Жаңы тема боюнча маалыматтарды алышат жана иш жүргүзүшөт.	Жеке баалоо, калыптандыруучу баалоо

		<p>Көркөм өнөрү сабагы боюнча өтүлгөн темалар боюнча тайпалар бири бирине сүрөттөр аркылуу суроолорду даярдоо. (ар бир тайпага 8 минутадан убакыт берилет)</p> <p>3-тапшырма: “Улуттук баалуулуктар” деген теманы пайдаланып кутуктоо баракчаларын даярдоо. (10 минута убакыт берилет)</p> <p>Тайпалардын арасынан эң көп упай топтогон тайпаны баалоо</p> <p>Калыстар тобу улуттук баалуулуктарга арналган сүрөттөр көргөзмөсүнөн эң мыкты сүрөттөрдү баалоо</p>		
5	Бышыктоо	Мугалим талкуу уюштурат. Өтүлгөн темада тапшырма берет.	Окуучулар берилген тапшырманы аткарышат.	Окуучулардын бири бири баалайт
6	Баалоо	Жыйынтыктайт, баалайт		Жыйынтыктоочу баалоо
7	Үйгө тапшырма	Үйгө тапшырма берилет	Көргөзмө сабак	